

Burocapitalisme en temps de crisi
**La burocràcia com a
garant del capitalisme**

A FONTS | PÀGINES 1 a 3

Silvia Federici
**“La cadena de muntatge
comença a casa”**

MIRALLS | ENTREVISTA PÀGINES 4 i 5

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

N276

6 de juny de 2012

www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

Un herbicida nociu per la salut contamina els aqüífers catalans

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 11

Un estudi del CSIC troba nivells de glifosat que doblen els límits fixats per la directiva europea en un 41% de les 140 mostres d'aqüífers analitzades

ALBERT GARCIA

La repressió de CiU al punt de mira

Entitats catalanes en defensa dels Drets Humans demanen la intervenció directa del Consell d'Europa per aturar les polítiques de Felip Puig

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2 i 3 | AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 8

La manifestació del 3 de juny convocada per l'Assemblea de Barrí de Sants per demanar la llibertat d'Andreu i Rubén va acabar a la seu de CDC, al costat del mercat d'Hostafrancs

Un projecte turístic de luxe amenaça Peguera

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 12

L'impacte dels Jocs Olímpics de Londres (I)

RODA EL MÓN · PÀGINA 17

Ja és temps de festes majors alternatives

EXPRESSIONS · PÀGINA 18

estirant del fil

PAÏSOS CATALANS · 356 DENÚNCIES PER TORTURA EL 2011

Rècord històric de denúncies per maltractaments contra els Mossos

L'informe 2011 de la Coordinadora per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura eleva les denúncies per tortures i maltractaments a 213, davant els 52 casos detectats el 2010

David Fernández
redaccio@setmanaridirecta.info

Cinquanta-dos. La xifra va tenir impacte mediàtic i polític fa dues setmanes: el Departament d'Estat dels Estats Units va incloure les 52 denúncies per tortures i maltractaments presentades contra el cos dels Mossos d'Esquadra durant l'any 2010 al seu informe anual sobre drets humans. De fet, la referència als 52 casos denunciats va planar a la Comissió d'Interior del Parlament de Catalunya de la setmana passada, on Felip Puig va comparèixer per abordar els fets de la darrera

Els Mossos són el segon cos més denunciat a l'Estat espanyol després del Cuerpo Nacional de Policía

vaga general i, un cop més, defensar l'aposta repressiva que comanda. Durant la mateixa sessió, el conseller va informar de la queixa diplomàtica que havien cursat al consolat dels EUA a Barcelona

per la inclusió d'aquestes dades a l'informe anual que confegeix el Departament d'Estat. Al conseller, però, se li gira feina.

L'endemà d'aquella sessió parlamentària, la CPDT -integrada per 48 entitats de defensa dels drets humans d'arreu de l'Estat espanyol- va fer públic, a Sevilla, el balanç del nou *Informe 2011*, que mostra que Catalunya encapçala les agressions detectades i que les denúncies contra els Mossos han crescut un 409%. De 52 denúncies, s'ha passat a 213, xifra que converteix els Mossos en el segon cos més denunciat a l'Estat espanyol -després del Cuerpo Nacional de Policía, amb 289 denúncies-, que concentra el 85% de les denúncies presentades a Catalunya. Caldria remuntar-se fins el 2009 per assolir una xifra semblant, amb 190 denúncies contra els Mossos. Des del seu desplegament l'any 2004, el cos registra una mitjana anual de 87 denúncies per tortures, maltractaments i brutalitat policial.

127 denúncies en protestes socials

L'any 2011, però, deixa 241 denúncies a Catalunya (davant les 67 de 2010): 213 contra Mossos d'Esquadra, 25 contra agents de policies locals i dotze contra funcionariats de presons. Respecte les circumstàncies de les agressions sofertes,

S'han presentat 56 denúncies arran de l'intent de desallotjament de la plaça de Catalunya

127 casos (49,8%) es van produir en el transcurs de mobilitzacions socials, setze contra persones migrants (6,3%) i tretze contra persones preses (5,1%). Cal destacar l'elevada incidència de la repressió contra el moviment de les indignades a Catalunya: dels 127 casos produïts en protestes socials, 107 cor-

responen a actuacions repressives contra el 15-M. La xifra representa el 85% de les denúncies emmarcades en mobilitzacions socials i el 41% del total de denúncies registrades a Catalunya. Cal apuntar que un 22% del total (56 casos) remeten directament als fets del 27 de maig de 2011, l'intent frustrat

de desallotjament de la plaça de Catalunya.

En termes globals, l'informe recull un total de 853 denúncies per tortures i maltractaments a l'Estat espanyol, la xifra més alta des de l'any 2004 i que supera amb escreix les 540 persones afectades l'any anterior. El 41% de les denúncies

> Per l'abisme de la impunitat

FELIP PUIG

"S'ha acabat el 'jo passava per allà'"

Amb aquesta frase i arran dels fets del 29-M, l'ús de gasos lacrimògens i l'elevat nombre de persones ferides, el conseller va legitimar la violència policial indiscriminada. El 29-M, "passaven per allà", entre d'altres, dos ulls perduts per pilota de goma, una melsa rebentada i un pulmó perforat.

SERGI PLA "Gandhi també rebria"

Sergi Pla, comissari de Recursos Operatius que comanda la Brigada Mòbil (antidisturbis) va afirmar, al programa *Salvados* de Jordi Évole, que fins i tot Gandhi hagués estat colpejat i aporinat durant el desallotjament de la plaça de Catalunya del 27 de maig de 2011. És el mateix comissari que va afirmar que les pilotes de goma van bé perquè generen pànic i "els manifestants corren per evitar que els toqui a ells".

DAVID PIQUÉ "Rates de claveguera"

L'actitud més aplaudida del Dia de les Esquadres -amb bona part del públic dempeus ovacionant el discurs del comissari Piqué- feia: "Anirem a buscar-los i ho pagaran car; es poden amagar on vulguin perquè els trobarem, ja sigui en una cova o en una claveguera, que és on s'amaguen les rates. No els servirà amagar-se darrere unes sigles, o una revista, o una assemblea que no representa ningú, o fins i tot darrere una cadira d'universitat". Piqué és, també, l'autor de la polèmica tesi universitària *La síndrome de Sherwood*, on esbossa un manual contrainsurgent per acabar amb els *antisistema*.

MANEL HERMIDA

"O generem pànic o no els traurem d'aquí"

Les comunicacions del desallotjament frustrat de la plaça de Catalunya el 27 de maig de 2011, fetes públiques enguany, condensen la política repressiva en boca de l'inspector Manel Hermida de la Brigada Mòbil: o pànic o res. Un discurs i un recurs idèntic al que va fer servir Felip Puig ara fa un mes, quan fa afirmar que l'alternativa és "que torni la por al sistema".

> Una setmana i dos informes. Dos informes que detallen un país que tragina entre el frau polític, l'estafa econòmica i la deriva autoritària. Dos informes, doncs: el de la CPDT, que torna a esquerdar el mur del silenci i certifica el record de la brutalitat policial dels Mossos d'Esquadra durant el 2011, i un altre, que alerta del binomi crisi-vulneració de drets humans, elaborat per l'OSPDH i que reclama la intervenció del Consell d'Europa davant l'aposta repressiva de CiU. Una evocació inevitable, amb reminiscències antifrancistes, de quan es recorria a Europa per denunciar la brutalitat d'un règim.

estirant del fil

-356 persones afectades- es centren als Països Catalans: 241 a Catalunya, 55 al País Valencià i 60 a les Illes Balears. Per territoris, Catalunya encapçala les denúncies amb 241 casos, seguida pel País Basc amb 158 denúncies, Madrid amb 111 i Andalusia amb 105. El 49% dels fets denunciats es van produir al carrer en el transcurs de mobilitzacions socials (49%), un 12% contra persones migrants, un 8% contra persones preses, un 3% contra menors i un 2% contra persones en règim d'incomunicació antiterrorista.

Creix la violència al carrer

Durant la roda de premsa que es va fer a Sevilla, l'advocada catalana Lluïsa Domingo i el portaveu de la CPDT Carlos Hernández van voler destacar que "les denúncies per tortura i maltractaments durant mobilitzacions socials es van duplicar l'any 2011, van augmentar un 116%". Tots dos van destacar que el moviment 15-M protagonitza 236 casos, el 27% del total de denúncies presentades: Barcelona concentra la majoria de les denúncies (85), seguida per Madrid (47). De les 433 persones agredides durant mobilitzacions socials, 246 (56%) fan referència al 15-M, 121 (28%) al moviment d'ocupacions i vint (5%) a vagues laborals. Respecte al moviment social d'ocupacions, cal destacar les 75 persones afectades per la brutal actuació de l'Ertzaintza durant el desallotjament del centre social Kukutxa, al barri de Rekalde de Bilbao, al País Basc.

Les dades de morts sota custòdia són "un mal endèmic a l'Estat espanyol" segons la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura

Presos, incomunicats i migrants
La coordinadora també ha manifestat la seva preocupació creixent per les agressions sofertes per persones migrants -110 casos detallats el 2011-, relacionades tant amb la repressió contra el topmanta com amb l'internament als CIE. Pel que fa a les detencions en règim d'incomunicació sota la legislació antiterrorista, el nou escenari bàsic ha fet minvar les denúncies, però la CPT malda per "la persistència d'aquest règim de detenció", on s'han registrat divuit denúncies per maltractaments i tortures durant el 2011. La coordinadora continua demanant l'abolició definitiva.

Finalment, l'organisme que aplega els esforços per a l'eradicació de la tortura denuncia els "sistemes d'aïllament penitenciari", que han generat 71 denúncies per tortures a l'Estat espanyol. L'informe també destaca les noves directrius d'Institucions Penitenciàries, que fomenten els registres amb despulament integral a l'interior de les presons de manera indiscriminada. Pel que fa a la justícia juvenil, les denúncies recollides a l'informe, formulades per menors privats de llibertat, s'apugen a 27 casos durant el 2011.

A l'Estat espanyol les denúncies per tortura i maltractaments durant mobilitzacions socials es van duplicar l'any 2011

51 morts sota custòdia

La CPDT també eleva a 51 els casos coneguts de persones que van morir mentre es trobaven sota custòdia de les forces i cossos de seguretat de l'Estat: 34 en centres penitenciaris (66%), set sota custòdia de la policia espanyola (14%), cinc en custòdies de policies locals (10%), quatre a centres de menors (8%) i un sota vigilància dels Mossos d'Esquadra (2%). El cas de la policia autonòmica catalana es refereix, amb versions obertament contradictòries, a la mort de M.M., de 34 anys i nacionalitat marroquina, a l'hospital Sant Joan de Déu de Manresa: va ser ingressat després de ser detingut per agents dels Mossos perquè no tenia els papers en regla. Encara hi ha sis casos més que no han estat inclosos a l'informe: casos que refereixen la mort de sis persones durant actuacions policials, l'esclariment dels quals resta pendent.

Les dades de morts sota custòdia, "un mal endèmic a l'Estat espanyol" segons la coordinadora, parlen de 714 persones mortes des de l'1 de gener de 2001, el 46% de les quals es van produir dins les presons. Sense dades oficials, Institucions Penitenciàries xifra entre 120 i 150 les morts anuals a les presons espanyoles. A Catalunya, on les estadístiques sí que són públiques, es reconeixen oficialment 55 persones mortes durant el 2011 a les presons que depenen de la Generalitat; sis d'aquests casos estan afegits als 34 coneguts arreu de l'Estat espanyol. La xifra total coneguda, doncs, arriba a un total de 83 persones mortes a la presó durant l'any 2011: una mort cada quatre dies.

CRISI I REPRESSIÓ · INFORME DE L'OSPDH

La política repressiva de CiU és denunciada davant el Consell d'Europa

L'informe dirigit al Consell d'Europa ha rebut el suport i l'adhesió de nombroses entitats catalanes

D. Fernández
redaccio@setmanaridirecta.info

Felip Puig i els seus estirabots enfilen cap a Europa i, amb ell, la política repressiva impulsada per CiU des que va arribar al govern. Un informe molt extens elaborat per l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (OSPDH) de la Universitat de Barcelona ha demanat la intervenció directa del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura, l'organisme del Consell d'Europa que vetlla per la salvaguarda dels drets humans. L'informe, que ha rebut el suport i l'adhesió de nombroses entitats com la Coordinadora Catalana per a la Prevenció de la Tortura, la FAVB o la Comissió de Defensa del Col·legi d'Advocats, sol·licita l'obertura d'una investigació profunda, l'establiment d'una visita oficial a Catalunya i l'elaboració de recomanacions per revertir aquest escenari de regressió social i jurídica.

Informe complet i detallat

A l'informe, titulat *Criminalització de la dissidència, expansió del sistema penal i situacions d'abusos policials com a respostes da-*

vant la situació de crisi econòmica a Catalunya, s'alerta dels nivells de resposta policial del govern català davant la protesta social contra la crisi. Entre d'altres aspectes, recorda la no identificació d'agents antdisturbis dels Mossos d'Esquadra, la utilització de bales de goma o l'augment de denúncies per lesions i

L'informe demana la intervenció directa del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa

agressions policials durant mobilitzacions. Pel que fa a l'expansió del sistema penal, esmenta les reformes en curs del Codi Penal, que augmenten la criminalització de la protesta social i de la desobediència civil. Detallant l'enduriment processal i penal contra la dissidència, certifica, entre d'altres, l'ús preventiu de

sancions administratives per limitar el dret de reunió i de manifestació, l'establiment de *check-points* durant la cimera del BCE i als accessos a diverses manifestacions, la instauració d'una web de delació confidencial o l'obsessió persecutòria amb el moviment estudiantil universitari. Finalment, el mateix informe recull la deriva repressiva al CIES de la Zona Franca, abans de concloure que, de l'Estat social, s'està passant a l'Estat penal més descarnat. Fruit d'aquesta anàlisi i davant la tendència repressora que es viu a Catalunya, es demana, amb urgència, la intervenció del comitè.

La presentació d'aquest informe ha anat acompanyada d'un acte organitzat per l'OSPDH i el Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials (GRECS) que, sota el títol *Europa ho ha de saber*, va aplegar diverses sensibilitats socials i sindicals el dimecres 6 de juny. Hi van prendre part Laura Gómez (CGT) i Isma Benito (AEP) -dues de les persones empresonades arran de la vaga general del 29-M- i el grup de suport a Andreu i Ruben, els joves activistes santsencs empresonats la setmana passada també per la seva participació a la vaga.

, impressions

Pasqual Aguilar

opinio@setmanaridirecta.info

Oblit i revisionisme

Les polítiques oficials sobre memòria històrica xoquen fins ara amb la impossibilitat d'anul·lar les sentències de la dictadura i jutjar-ne els crims.

La memòria històrica s'ha interpretat des del poder com un exercici de consens social, però sense haver restituit la dignitat de milers de persones s'allisa el camí per a la manipulació de la història. I, ahora, s'enterra la càrrega reivindicativa que té rehabilitar la memòria dels oblidats *ad maiorem gloriam* del Caudillo i dels seus hereus.

Volen perpetuar la ignomínia, esborrar els rastres del genocidi, aigualir els crims d'estat feixistes

Des de l'anomenada transició es van arraconar els passatges més durs de la repressió durant el conflicte i, sobretot, es va passar de puntetes pel dolorós record d'una postguerra marcada per la criminalitat institucionalitzada del franquisme. Aquest arraconament va centrar les actuacions del memorial en els esdeveniments bèl·lics de la guerra civil i ha facilitat el relat de la guerra com un enfrontament entre germans que equipara els antagonistes. D'aquesta manera, es dificulta entendre la veritable dimensió de la lluita.

La memòria individual deslligada de la història permet oblits interessats. A Catalunya provoca la reivindicació d'un sector dels vencedors, que va passar del nacionalisme català de dretes al

SOL UNDURRAGA

suport incondicional a Franco. Durant el Tripartit, la figura de Cambó va ser elogiada, i no només pel catalanisme autonomista. L'editor Quim Torra, entre d'altres, va proposar la revaloració del personatge perquè fou mecenes de la cultura catalana, sense tenir en compte els seus plantejaments de classe. Recordem que la trajectòria política de Cambó es va basar en la defensa de l'ordre secular i va culminar amb el finançament del cop d'estat feixista. Va col·laborar a consolidar el règim i va perseguir exiliats republicans i catalanistes.

Des que governa CiU, s'alcen veus com la de l'historiador berguedà Ramon Felipó que clamen per la difusió de la figura de mossèn Armengou, un referent del nacionalisme pujolià i alguns el consideren fill il·lustre

de Berga; però també va ser un capellà militar, voluntari de l'exèrcit feixista, i enemic declarat del moviment obrer, del qual mai no va acceptar que fos

Cambó, Estelrich (el seu col·laborador fidel), els germans Badia, Sentís, Armengou, i molts d'altres, compartien una visió classista

originari de Catalunya. Un altre exemple, doncs, de defensor destacat de l'oligarquia i la religió cristiana, encara que Catalunya s'hagués de sacrificar.

Torra ens convida a gaudir de l'obra catalanista de Cambó i relativitza els camins cruels que va conrear amb la seva immensa fortuna. Felipó diu que tothom al Berguedà espera la publicació dels dietaris d'Armengou, i que Berga necessita l'edició completa de tota la seva obra "encara que hi hagi qui en qüestionari una part". Cambó, Estelrich (el seu col·laborador fidel), els germans Badia, Sentís, Armengou, i molts d'altres, compartien una visió classista, xenòfoba i atiaven la repressió contra el moviment obrer. Aquests precedents fonamenten el discurs de l'actual govern autonòmic, complaent amb les grans fortunes, esperonador de la brutalitat policial, impulsor de les retallades, perseguidor dels beneficiaris de la PIRMI, etc. Cal recordar que la guerra civil va ser una confrontació

d'interessos entre la majoria de la població, ideològicament radicalitzada entorn de l'anarquisme i el socialisme, i les forces de la reacció formades pels generals, els propietaris agraris, l'església i la gran burgesia. Cambó i Armengou sabien on era el seu lloc. Reivindicar-los sense assenyalar la bel·ligerància que van mostrar contra la democràcia republicana i el moviment obrer i camperol busca diluir la responsabilitat de certs sectors socials que van alinear-se contra Catalunya.

Ortega obvia que les víctimes de Franco segueixen sense obtenir veritat

La vicepresidenta del govern, Joana Ortega, ja ha deixat clar que la memòria no és patrimoni de cap bàndol. Sembla com si totes les víctimes haguessin tingut el mateix tracte. Ortega obvia que les víctimes de Franco segueixen sense obtenir veritat, justícia i reparació. Justifica el col·laboracionisme de Cambó, Armengou... com un mal menor. Ara el PP i CiU volen perpetuar la ignomínia, esborrar els rastres del genocidi, aigualir els crims d'estat feixistes i dimensionar la violència espontània dels oprimits, que va ser conseqüència de dècades d'explotació i humiliació.

Ens esperen temps de donar la veu als qui van voler fer callar per sempre més. Temps de tenir presents les seves idees, el seu esperit. Temps de lluitar contra l'amnèsia.

Frederic Tort · Membre de la CUP Blanes

opinio@setmanaridirecta.info

Participació ciutadana real o l'agenda dels 21

els nostres representants als consistoris oblidem sovint que els municipis són, en realitat, projectes col·lectius. I com tot projecte col·lectiu, aquest ha de ser forçosament participatiu. En el cas de Blanes, la tímida obertura d'espais de participació ciutadana, via trobades amb entitats i associacions, suposa un pas endavant que cal aprofitar. La

participació ciutadana suposa, sens dubte, un avanç sempre i quan aquesta s'entengui com un principi bàsic de treball per assolir drets socials, millorar constantment la convivència entre tots els sectors i vers a un projecte comú. La participació mai s'ha de concebre com una solució per tancar la manca d'idees dels que governen o per superar

La participació mai s'ha de concebre com una solució per tancar la manca d'idees dels que governen

una conjuntura de mala situació econòmica com l'actual. Aquí és on cal incidir i ser molt clars i molt crítics. La participació, per ser útil, ha de superar forçosament aquest estadi i cal prendre el compromís de fer-la efectiva i dotar-la del poder necessari per incidir en el dia a dia dels diferents àmbits de la vida local. Cal que sigui real i no una mena

d'"agenda dels 21 regidors"; perquè justifiquin la seva acció i presència al consistori. En definitiva, la participació ha de ser quelcom més que rebre i tutelar propostes. Ha d'adoptar les mesures per fer-les realitat i avançar així cap a un model de societat que consideri totes les veus per construir el poble on volem viure.

Xavier Bohigas · Membre del Centre d'Estudis per a la Pau J.M. Delàs de Justícia i Pau
opinio@setmanaridirecta.info

Ho retallen tot, però la despesa militar no es toca

JULIA ABALDE

Els Pressupostos Generals de l'Estat recullen les previsions d'ingressos i de despeses anuals del sector públic de l'estat. Constitueixen, per tant, un document ideal per saber quina és la política econòmica del govern. La despesa pública de l'Estat prevista per a l'any 2012 és de 362.115 milions d'euros, només una mica inferior a la del 2011, que va ser de 362.460 milions. És a dir, que l'Estat gastarà pràcticament el mateix aquest any que el 2011. Les dues seccions que, sumades, representen més de la meitat del pressupost són les corresponents al pagament del deute públic (78.898 milions) i la de la Seguretat Social (120.556 milions). La primera augmenta més d'un 6% (el deute pendent de pagar s'ha incrementat) i la segona disminueix un 3% (sobren comentarís).

El pagament del deute es podria afrontar de dues maneres, una, amb un augment dels ingressos i l'altra, amb una disminució de les despeses. Òbviament també hi ha la possibilitat d'una fórmula intermèdia. El govern espanyol ha optat per un augment dels impostos de les persones assalariades i, sobretot, per una forta

disminució de la despesa, exceptuant-ne la corresponent al pagament del deute.

La retallada en la inversió ha estat generalitzada, amb una mitjana de gairebé el 17% entre tots els ministeris. Les retallades fan esgarriar: la disminució afecta tant els ministeris que gestionen tot allò que en diem l'estat del benestar (treball i seguretat Social,

La dispersió pressupostària permet que el govern presenti uns pressupostos menys militaristes

14%, educació i cultura, 21%, sanitat i serveis socials, 14%...) com també aquells que podrien activar l'economia (Indústria en un 37%, Foment 18%...). Remarquem una disminució del 25% en ajudes a la recerca i una disminució del 71% en les ajudes al desenvolupament. Ho retallen tot!

Però hi ha ministeris que no queden tan malparats. Així, el pressupost de Defensa es redueix un 11%, menys

que la mitjana dels altres ministeris. I l'assignació a la Casa Reial queda pràcticament amb el mateix pressupost (el rei podrà continuar caçant ossos i elefants). Estan clares, doncs, les prioritats del govern.

Però hem de saber que el pressupost de Defensa (6.361 milions per al 2012) és menor que el total de la despesa militar de l'Estat espanyol, ja que hi ha partides militars distribuïdes en altres ministeris. Així, per exemple, les operacions militars a l'exterior (Afganistan, Líbia, Líban, Operació Atalanta, etc.) o les ajudes a la indústria militar no estan imputades al Ministeri de Defensa. Aquesta dispersió pressupostària permet que el govern presenti uns pressupostos, aparentment, menys militaristes. Si refem els càlculs, obtenim que la despesa militar real de l'Estat espanyol pressupostada per al 2012 puja a 14.665 milions, gairebé el doble del pressupost de Defensa. Si comparem aquesta xifra amb l'equivalent del 2011, veiem que la reducció en la despesa militar és només d'un 7,2%. Aquesta manera de comptabilitzar la despesa militar correspon al criteri que

utilitza l'OTAN, un criteri, per tant, gens suspecte d'antimilitarista. I si hi incloem la part corresponent a defensa dels interessos del deute, arribem a 15.834 milions, que representa una reducció del 6,9% respecte el 2011. Així, podem concloure que la reducció de la despesa militar és la meitat, percentualment, de la mitjana de tots els ministeris. Està clar: la despesa militar no es toca!

Plantegem seriosament una reducció de la despesa militar.

Però encara hi ha més. Una cosa són les previsions del govern i l'altra, ben diferent, és el que realment es gasta. El pressupost liquidat de Defensa de l'any 2011 va ser un 6,75% superior al pressupostat inicialment.

Comença a ser hora que ens plantegem seriosament una reducció de la despesa militar. Hem d'apostar per l'eliminació de les despeses socialment inútils, despeses perjudicials i perilloses per a la població i per al medi ambient. La despesa militar és una d'elles.

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Nefastes polítiques educatives

Josep M. Casasús Rodó, Terrassa

La política educativa d'Irene Rigau és mesquina. Els consells comarcals rebran, per fi, una de les partides de beques de menjador que el Departament d'Ensenyament els deu. Els diners sortiran dels sous dels docents que van fer vaga el 22 de març. Diu que així atén una demanda dels vaguistes: que el que deixen de cobrar reverteixi en l'educació. Però en fa una interpretació perversa. Els docents en vaga voldrien que fos una inversió extra, més enllà d'allò a què ja està compromesa l'administració. És mesquí dedicar-los a allò que la Generalitat hauria d'haver pagat igualment. A més a més, una de les raons per les quals la FaPac (Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya) va donar el seu suport inequívoc a la vaga fou precisament el no pagament de les beques de menjador. Irene Rigau aprofita els diners dels vaguistes per a satisfer una de les demandes dels vaguistes! Cinisme suprem. Anem cap a un règim d'exploració descarada, d'exploració bananera, com ho demostra el fet que el curs vinent els substituïts sols cobrin estrictament les hores de classe, i no les tutories ni els càrrecs ni les guardies. Al final, ens descomptaran del sou el guix que gastem!

Gats amb gats, mai s'esgarrapen

Màrius Viella, La Bisbal d'Empordà

Amb tot aquest enrenou que la màfia capitalista ha provocat, amb la implicació de governs abrigats sota la capa de la democràcia i de la "globalització", manipulats per interessos internacionals, als que la pobresa no els ha importat res en absolut, ara es clama al cel perquè a un o altre col·laborador d'una caixa o banc se l'ha indemnitzat amb una quantitat considerada d'escàndol.

Crec que s'hauria de tenir en compte el poder de la banca i de les caixes l'han potenciat els estalviadors i els governants, que quan tenien les cartes al seu favor no van saber treure'n profit ni vetllar pel futur comú; tampoc és just que els forats produïts per gestors especuladors sense escrúpols, s'hagin de tancar amb diner dels ciutadans, que no han tingut res a veure, però sí molt a dir sobre l'espoli econòmic d'aquest país. És incomprensible la impunitat de la que gaudeixen els únics responsables al nostre país.

Si el meu avi aixequés el cap em diria que gats amb gats mai s'esgarrapen; però jo espero que algun dia hi aparegui el gat amb botes i posi ordre a aquest descomunal desori.

. EDITORIAL

Europa ho ha de saber

Europa ho ha de saber, i ja no val mirar a una altra banda. Els casos de denúncia de maltractaments per part dels mossos d'esquadra van créixer un 409% en el 2011, i la cantarella del cas aïllat o l'extramilitació puntual, ja no cola. Ara per ara, i com passa en altres àmbits com la corrupció política o urbanística, un esquirol podria saltar de Girona a Alacant, de cas aïllat en cas aïllat. I no patir gaire per haver de caure. A Catalunya s'han presentat 241 denúncies, 55 al País Valencià i 60 a les Illes. I el mapa de la impunitat segueix dempeus, gràcies a les declaracions, màscara al marge, d'alguns dels principals caps de la policia. Que tracten la dissidència com a "rates de claveguera", que asseguren que "Gandhi també rebria", o que generen

pànic deliberadament en operacions d'ordre públic. Gairebé la meitat dels casos catalans s'han produït en el transcurs de mobilitzacions socials. I és potser perquè s'han produït en entorns polititzats que en coneixem més. Què no farà un policia, que és capaç d'atonyinar i mutilar un manifestant en plena llum del dia, quan ningú el veu dins d'una comissaria? O un funcionari de presons? O un policia espanyol dins un centre d'internament d'estrangers? Algunes d'aquestes extralimitacions són les que han dut a la mort a 51 persones durant el 2011, mentre es trobaven sota custòdia de les forces i cossos de seguretat de l'Estat. La tortura existeix, aquí, a casa nostra. Caldrà fer-ho saber, crit rere crit, a tota Europa, i al món sencer.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

Eleccions

Joan Canela i Barrull
directa@setmanaridirecta.info

Deixeu-me que expliqui una assemblea d'un barri de Barcelona a l'època del referèndum de la Constitució europea. Una gent hi va proposar fer un Comitè pel No i hi va haver un encès debat, ja que bona part de l'assemblea preferia l'abstenció. Argumentaven que el no era una opció prevista pel sistema mentre que l'abstenció feia molt més mal a la vida dels sistemes.

Passat el temps es va veure com la victòria del Sí permetia passar tranquil·lament la Constitució a pesar de l'altíssima abstenció amb un qüestionament del resultat tendint a zero. En canvi va ser la victòria del No a l'Estat francès -i des-

prés a Holanda- la que va sabotejar ni que fos temporalment la convergència dels mercats, però d'això mai es va debatre a l'assemblea d'aquell barri.

L'anècdota em ve al cap cada cop que algú m'explica que les eleccions no són una via vàlida i que l'abstenció és molt més útil. No em considero electoralista i crec, fermament, que és imprescindible l'organització des de la base, la desobediència, l'autoorganització, la creació d'alternatives de tots els àmbits de la vida, les vagues i la lluita al carrer, però també -i només també- anar a les eleccions. Sobre la dicotomia de que preocupa més al sistema, si uns diputats anticapitalistes o un alt percentatge d'abstenció, només cal veure les "profundes" reflexions de cinc segons que

polítics i analistes fan a cada comici en relació a la baixa participació i els veritables terratrèmols que produeixen resultats com els de Bildu al País Basc o Syriza a Grècia.

I tot això ho explico perquè és força probable que als propers mesos hi hagi eleccions autonòmiques a Catalunya i crec que ja és hora que hi hagi una butlleta anticapitalista amb cara i ulls. Una candidatura que aixoplugui totes les lluites contra aquesta estafa anomenada crisi i que podria partir d'aprofitar l'experiència de les desenes de candidatures municipalistes alternatives que ja tenen representació institucional i que ja han demostrat que les coses es poden fer de forma diferent.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana hem fet assemblea general amb l'assistència d'una vintena de persones. Alguns dels temes que hem parlat han sigut els criteris de publicitat a la web, la renovació dels estatuts de l'entitat o els següents passos del procés de pastoreig que estem fent per tal de millorar la nostra organització i aprofitar al màxim les nostres possibilitats. Un tema que va planar com un voltor per damunt de totes les qüestions tractades a l'assemblea va ser la precària situació econòmica del projecte. Vam detectar que tenim un cert dèficit estructural degut a la crisi i les retallades i estem veient que fem per solventar-lo. Però, sense cap mena de dubte, el tema estrella del dia va ser la repaginació i el redisseny del setmanari. Vam parlar concretament de cada una de les seccions de la DIRECTA i es van fer propostes de noves seccions, entre elles una pàgina sencera d'humor, que bona falta ens fa a totes plegades. Pròximament continuarem parlant dels canvis a les seccions i de les noves seccions i ben aviat el grup de dissenyadores gràfiques es posarà a treballar per crear la nova cara del setmanari. Una de les qüestions que més vam parlar va ser la portada, per a la qual hi ha la proposta de donar-li un format més de revista i menys de diari, amb menys temes i més disseny. Seguirem treballant i tindrem en compte les opinions que ens volgueu fer arribar. Fins la setmana que ve. Salut!

PER LA LLIBERTAT DE L'ANDREU I EN RUBÉN

El 30 de maig varen empresonar a Andreu Curto i Rubén M., dos veïns del barri de Sants que van participar activament de la vaga general del 29 de març. L'Andreu, a més, és el nostre corresponent a les Terres de l'Ebre i, per això, des del Setmanari Directa ens sumem a les crides que exigeixen la immediata posada en llibertat de tots dos. També enviem una forta abraçada a Rodrigo Lanza, treballador de l'Associació per la Difusió sense Límits (entitat editora de la Directa), que torna a estar empresonat per una decisió del tot irregular de la Junta de Tractament.

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego n.º 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info - directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

creative commons LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

• Són lliures de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

• **RECONeixEMENT.** Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

• **NO COMERCIAL.** No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

• Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

• Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs/NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

• Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
• El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info - edicio@setmanaridirecta.info - video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info - il.lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info - distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info - administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez i Manu Simarro Quaderns d'Illacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info Roda el món | Laia Gordi i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torras Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galfí i Muriel Comas La indirecta | Àlex Romaguera FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Carlos Villafranca CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Marc Iglesias COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana SUBSCRIPCIÓ: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 5

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDA: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MARESME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

Onada repressiva contra la 'primavera mallorquina' | PÀG. 9

Els vincles entre la banca i la indústria de la guerra | PÀG. 10

El glifosat contamina els aqüífers catalans | PÀG. 11

Un complex turístic de luxe amenaça Peguera | PÀG. 12

BARCELONA · EL FUNCIONARIAT DE QUATRE CAMINS JA L'HA TRASLLADAT AL MÒDUL D'INTERNES

Retiren el tercer grau a Rodrigo Lanza set mesos abans de finalitzar la condemna

El jove és víctima d'un procés judicial arbitrari i ple d'irregularitats que li ha comportat cinc anys de reclusió per uns fets que sempre ha negat haver comès

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

L'últim dels joves condemnats que encara complia pena de presó pels fets del 4 de febrer de 2006 al carrer Sant Pere més Baix de Barcelona (cas 4F), Rodrigo Lanza, està patint l'efecte de noves irregularitats en el tram final de la seva reclusió. Fa deu dies que Lanza ha tornat al règim de segon grau penitenciari, tot i que encara té un contracte de treball amb l'Associació per la Difusió Sense Límits, editora del setmanari DIRECTA, que el va contractar ara fa sis mesos. La Junta de Tractament, passant per alt la

Rodrigo ha dit prou i no pensa tornar a humiliar-se davant de cap 'procés de reinserció' per uns fets que no ha comès

seva condició d'assalariat d'aquesta entitat, ha decidit revocar la seva condició de pres en tercer grau, que li permetia gaudir de l'oportunitat de sortir cada dia laborable del centre penitenciari de Quatre Camins, anar a la feina i tornar a la presó a dormir. L'assistenta social encarregada de fer el seguiment del *procés de reinserció* de Lanza va visitar la redacció d'aquest setmanari el matí d'un dia laborable. En aquell moment, Lanza estava fent feines de distribució

L'abril del 2012 la Junta de Tractament va concedir el tercer grau a Rodrigo Lanza

i no es trobava físicament a les oficines. A més, es dona la circumstància que, tot i que va anar a treballar, aquell dia tenia un permís concedit per la mateixa Junta de Tractament de Quatre Camins i, per tant, un cop finalitzada la jornada laboral, no havia de tornar a la presó. En un primer moment, la visita de l'assistent social va ser del tot rutinària. La sorpresa va arribar el 24 de maig, quan la mare de Rodrigo Lanza va comprovar que el seu fill no la trucava des de la feina, com feia cada matí. Després de moltes hores d'incertesa, responsables de la presó van comunicar que, aquell dia, el pres no sortiria i que la Junta de Tractament tenia un informe negatiu de l'assistent social sobre la taula.

"El teu és un cas especial"

El dimarts següent, l'assistent social va pressionar la Junta de Tractament per aconseguir la revocació del tercer grau penitenciari. Va ser ella mateixa qui, en una conversa amb Lanza, va assegurar que el seu era "un cas especial" i que ara sabia de debò "què és trobar-se empresonat". Fonts jurídiques consultades asseguren que la mesura és molt excepcional, ja que, en d'altres casos, el càstig -per una absència laboral que, en aquest cas, no es va produir- acostuma a ser un cap de setmana d'arrest, però difícilment la retirada del tercer grau. El funcionari de Quatre Camins ja l'ha traslladat fins al mòdul d'internes. Segons ha explicat Mariana Hui-

dro, mare del pres, Rodrigo ha dit prou i no pensa tornar a humiliar-se davant de cap *procés de reinserció* per uns fets que no ha comès. Lanza ha decidit no reconèixer la funció ni el personal de la Junta de Tractament i es negarà a participar del que ell mateix ha definit com una "farsa". A la pràctica, això vol dir que haurà de passar els últims set mesos de pena ingressat a Quatre Camins, un centre penitenciari que abandonarà el 28 de desembre, després d'haver complert íntegrament la condemna.

Una cadena llarga d'irregularitats
La matinada del 4 de febrer de 2006, Rodrigo Lanza va ser detingut per un grup d'agents antidis-

turbis de la UNOC de la Guàrdia Urbana de Barcelona. Creuava a peu la zona coneguda com el Forat de la Vergonya en companyia dels seus amics Àlex i Juan. En aquell moment, els antidisturbis van protagonitzar una càrrega al carrer Sant Pere Més Baix, després que un test llançat des del balcó d'un local on es feia una festa impactés sobre un company policia, que va quedar greument ferit. Segons consta a l'expedient del cas, els antidisturbis van agredir, insultar i amenaçar els detinguts i els van acusar de ser els autors de l'agressió al guàrdia urbà. Unes altres dues persones que circulaven en bicicleta a un quilòmetre del lloc dels fets també van ser acusades de participar als aldarulls. Totes les detingudes van denunciar tortures, però el jutjat d'instrucció número 18 de Barcelona va arxivar la causa sense estirar del fil. Cinc anys després, quan tres dels detinguts es trobaven complint pena de presó per aquells fets i Patrícia Heras (la noia que anava en bicicleta i que també va ser empresonada) s'havia suïcidat perquè no volia tornar al centre penitenciari de Wad-Ras, es va fer públic que els dos policies que van ser la peça clau acusatòria contra tots ells (com a testimonis) havien estat condemnats per tortures. L'Audiència Provincial de Barcelona, a més, va certificar que aquests agents, Víctor Bayona i Bakari Samyang, havien mentit, manipulat i falsificat proves. Bayona i Samyang han estat expulsats del cos policial, però la fiscalia i el poder judicial encara no han ordenat reobrir el cas 4F.

, així està el pati

CATALUNYA · LA SEGONA ONADA REPRESSIVA SE SALDA AMB LA DETENCIÓ O LA IMPUTACIÓ DE 21 VAGUISTES MÉS

La fiscalia, Interior i el poder judicial orquestren l'ingrés a presó de dos vaguistes

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

La nit del 30 de maig, a dos quarts d'onze, la magistrada del jutjat d'instrucció número 31 de Barcelona va comunicar la seva decisió als advocats i a les famílies que esperaven a les portes de la Ciutat de la Justícia. Andreu i Rubén, tots dos veïns de Sants, van ser traslladats preventivament a un centre penitenciari arran de la seva participació en un piquet de la vaga general del 29 de març. Altres tres manifestants van quedar en llibertat amb càrrecs. Un veí de Reus i altres quatre vaguistes (un de la Garriga i tres de Barcelona) detin-

ALBERT GARCIA

Capçalera de la manifestació per la llibertat de Rubén i Andreu al seu pas pel Mercat d'Hostafrancs

La fiscal en cap Teresa Compte va donar instruccions de demanar presó preventiva pels vaguistes

guts l'endemà també van quedar en llibertat amb càrrecs. Unes altres tretze persones han estat imputades, però no detingudes, en el mateix procés, entre les quals hi figuren quatre membres del 15-M de Sant Andreu de Palomar i una sindicalista de la CGT. Els dos joves presos van passar dues nits al mòdul d'ingressos de La Model i, l'1 de juny, van ser traslladats a la presó Brians I, al terme municipal de Sant Esteve

Sesrovires (Baix Llobregat). La jutgessa va prendre la decisió després d'un dia ple de pressions poc habituals. A primera hora del matí, quan encara no havia tingut temps ni de llegir l'expedient de la causa, va rebre la visita de la fiscal del cas, que tot i no haver escoltat la declaració dels detinguts i que un dels joves que ara estan empresonats encara no havia estat detingut, va estar "inflant el cap" a la jutgessa (en paraules literals d'una funcionària del jutjat). I així va ser. Al vespre, es fa fer palès que la fiscal en cap Teresa Compte havia donat instruccions de demanar presó preventiva pels vaguistes. La determinació d'empresonar-los era tan clara que Andreu, tot

i haver estat detingut a quarts d'onze del matí, va ser traslladat -sense declarar a comissaria- a la Ciutat de la Justícia a quarts de tres de la tarda per ordre directa de la jutgessa.

Més de 800 manifestants als carrers de Sants

Durant tot el dia, més d'un centenar de persones es van aplegar a l'exterior de l'edifici judicial. Les acusacions contra els empresonats se centren en els fets ocorreguts en un piquet que va recórrer els carrers de Sants el matí del 29 de març. Estava format per prop de 400 persones i va circular pel centre neuràlgic del barri. La majoria d'establiments estaven tancats i secundaven la vaga,

però, a l'Estació de Sants, en un supermercat i un taller mecànic d'una gran cadena d'automoció ubicat al carrer Tarragona, hi va haver esbroncada i enfrontaments. Les acusacions contra els empresonats remetien a aquests moments de tensió. Les mostres de solidaritat no es van fer esperar i, el 3 de juny, una manifestació de més de 800 persones va recórrer els carrers de Sants. L'Assemblea de Barri de Sants (que aplega més de 25 entitats representatives del teixit veïnal, social i cultural santsenc) va qualificar Andreu i Rubén com "el millor de la nostra comunitat, el nostre futur" i va deixar clar que el seu empresonament és *de facto* l'empresonament

de tota la gent que es va mobilitzar el dia de la vaga general. L'1 de juny, a Tortosa, es va fer una concentració a les portes del consistori, així com a Girona, Terrassa, Capellades, Mataró o Sabadell, entre d'altres. A Vilassar de Mar, la protesta va ser el 4 de juny i va estar envoltada d'un cordó policial d'encapsulament que va generar indignació entre el veïnat. Els efectius policials van identificar 24 manifestants enmig d'una forta escridassada. La indignació, però, ha arribat encara més lluny i quatre locals de CDC han aparegut plens de pintades i amb els vidres trencats (Igualada, Sabadell, Premià de Mar i Mataró).

Un ebrenc militant de Maulets i un membre del CSA Can Vies

Andreu és molt conegut a les Terres de l'Ebre. Des de molt jove, es va implicar en la lluita contra el transvasament de l'Ebre i milita a l'organització independentista Maulets. És corresponsal del setmanari DIRECTA a les Terres de l'Ebre, promotor del Casal Popular Panxampla de Tortosa i, actualment, també és membre de l'assemblea del centre social Can Vies del barri de Sants de Barcelona. Rubén M. és membre del centre social Can Vies i participa a l'organització de les festes alternatives de Sants i a les activitats de l'Assemblea de Barri de Sants. Va ser detingut a la tardor sota l'acusació d'haver-se interposat al pas d'un diputat que accedia al Parlament de Catalunya, en el marc de la jornada de lluita contra les retallades del 15 de juny a les portes del parc de la Ciutadella.

ALT EMPORDÀ · EL POBLE DECIDEIX, AMB UN 82% DELS VOTS, NO REQUALIFICAR ELS TERRENYS DE LA ZONA SUD DEL MUNICIPI

Viladamat diu no al polígon industrial

Susanna Fulcarà
redaccio@setmanaridirecta.info

L'Ajuntament de Viladamat (Alt Empordà), governat per la CUP des del maig de 2011, va convocar un referèndum el diumenge 3 de juny per posar a votació popular la modificació o no del POUM que permetria requalificar uns terrenys situats al sud del municipi i convertir-los en terreny industrial per edificar-hi un polígon industrial.

Aquest referèndum forma part d'un procés participatiu endegat pel nou equip de govern des que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va invalidar el POUM anterior, redactat l'any 2006 per l'antic equip

de govern d'IpV-PM, per dos defectes de forma. En aquest procés, hi han participat diferents regidores, tant les de la CUP com les de l'oposició, així com diferents associacions del municipi que conformen el consell assessor del poble.

El 26 d'abril es va convocar la primera jornada participativa, on es va exposar públicament el projecte i es van recollir opinions de la ciutadania mitjançant una enquesta escrita. Hi van participar 23 persones, que van comentar que calia que el creixement del municipi fos compacte o van destacar la necessitat d'augmentar el nombre d'habitatges protegits.

El dimecres 30 de maig, es va tornar a convocar la ciutadania per

exposar la decisió del consell assessor de convocar un referèndum perquè la població decidís sobre la requalificació dels terrenys del sector sud com a terrenys industrials. El POUM anterior preveia la requalificació d'aquests terrenys per edificar-hi un polígon industrial.

La no requalificació d'aquests terrenys, que el consultori estava tractant de manera tècnica en la redacció del nou POUM, va esdevenir un conflicte quan es va saber que l'alcalde anterior havia signat un conveni amb l'empresa Rubau-Tarrés, segons el qual l'empresa duia a terme un seguit d'obres de franc a canvi que se'ls cedís la construcció del polígon i, alhora, se'ls condonés el pagament dels terrenys

per l'aprofitament. Aquesta empresa, que té instal·lacions dedicades a activitats de la construcció en aquests terrenys, va presentar el conveni a l'equip de govern actual després que el consell assessor fes pública la modificació del POUM. El conveni, que es va signar sense haver passat per ple i, per tant, sense que la ciutadania en tingués coneixement, exigeix el pagament d'unes factures dels anys 2003 a 2005 per un total de més de 128.000 euros.

Amb un 82% dels vots, el veïnat va escollir no requalificar els terrenys de la zona sud com a zona industrial, cosa que farà que l'Ajuntament de Viladamat hagi d'assumir el cost d'aquestes factures impagades, de les quals no tenia

coneixement previ. El referèndum va comptar amb una participació del 35% del padró. Les 377 persones majors de divuit anys empadronades al municipi estaven cridades a les urnes. Tot i que els municipis no tenen competències per convocar referèndums sense autorització prèvia de l'Estat, la consulta que es va fer el diumenge a Viladamat era de caràcter vinculant. L'equip de govern va exposar que, tot i que s'hagués de dur a terme en forma de consulta popular, la voluntat era assumir els resultats com a vinculants perquè, tal com ha exposat l'alcaldeessa Irene Palol, per l'equip de govern, és imprescindible que qüestions d'aquest abast siguin debatudes i decidides per la ciutadania.

MALLORCA · EL GOVERN BALEAR RESPON A LES MOBILITZACIONS AMB UNA ONADA DE REPRESSIÓ

La Policia espanyola deté divuit activistes de la 'primavera mallorquina'

Ander Zurimendi i Sílvia Portell
redaccio@setmanaridirecta.info

El president de les Illes Balears, José Ramón Bauzá, i les principals autoritats del PP a l'arxipèlag ja no poden fer cap acte públic sense arriscar-se a rebre crits i xiulets per la seva política lingüística i les retallades en sanitat i ensenyament. Les darreres setmanes, la tensió ha esclatat amb l'ocupació de la Conselleria d'Educació i les visites que ha fet Bauzá a les juntes locals del PP dels pobles de Mallorca, on se l'ha rebut amb esbracades i protestes, cada vegada més tenses. El Govern ha respost duent un escamot de guàrdies civils de la Península i començant una onada de repressió que, només en una setmana, va acumular divuit detencions. Alguna gent comença a anomenar aquesta onada de protestes com la *primavera mallorquina*.

Durant les darreres setmanes els pobles de Mallorca s'han mobilitzat per donar la benvinguda al president Bauzá

Durant les darreres setmanes, els pobles de Mallorca s'han mobilitzat per donar la benvinguda al president arran de la roda de reunions que fa amb les juntes locals del partit per preparar el congrés del PP balear del primer cap de setmana de juny. A cada poble que visitava, s'organitzava una concentració d'entre 200 i 500 persones per escridassar-lo. Una de les que assolí més anomenada fou la de Manacor, ja que les

ESPERANCA MATEU

Detenció d'un dels manifestants de Bunyola que participaven a una asseguda pacífica contra la visita del president Bauzá

manifestants barraren el pas de la seu del PP tan fermament que el president Bauzá gairebé no hi va poder entrar. A més, un ciutadà llançà dues llingües de porc contra el cotxe on viatjava el president.

Una setmana més tard, a les protestes pel català, s'hi afegien les contràries a les retallades en educació. Una quarantena d'estudiants de la UIB, de fet, es manifestaren per l'interior de la Conselleria d'Educació i acabaren ocupant breument el despatx del conseller, Rafel Bosch, que en aquell moment no hi era present.

Dies després, la ruta va dur Bauzá fins a Bunyola. Aquest municipi, a la falda de la serra de la Tramuntana, esdevingué un punt d'inflexió en la repressió contra les peculiars benvingudes al president de les

mallorquines i els mallorquins de la Part Forana. No debades, la Guàrdia Civil, que s'hi presentà amb vuit jeeps Patrol d'una unitat d'elit duta *ad hoc* des de València, detingué quatre joves que participaven a una asseguda pacífica contra la visita.

Tots passaren la nit als calabossos i no foren alliberats fins que, l'endemà de matí, declararen en un jutjat de Palma. Tot i que van quedar lliures, se'ls acusa d'un delictes de resistència greu a l'autoritat. Desenes de persones, entre familiars i amitats, els esperaven a la sortida del jutjat, on denunciaren haver estat víctimes d'insults homòfobs per part dels agents de la Guàrdia Civil que els custodiaven, que també van fer befa amb connotacions sexuals de les seves famílies.

Aquests quatre, però, no serien els únics detinguts de les darreres protestes. Talment com si la delegació del govern hagués pitjat un botó, l'endemà de l'alliberament dels quatre de Bunyola, la policia va detenir dues persones més pels incidents de Manacor, a més de sis dels joves que ocuparen la Conselleria d'Educació i sis activistes prosahrauís que, poc abans, protagonitzaren una acció de protesta dins el consolat del Marroc a Palma. La setmana, per tant, es tancà amb la detenció de divuit activistes (un en dues causes diferents).

Cal tenir en compte que, abans d'aquesta onada, el govern ja havia ignorat les protestes pel català, com una vaga de fam feta per dos membres de jubilats per Mallorca (un

dels quals va passar 26 dies sense menjar), o la gran manifestació del 25 de març, que aplegà prop de 50.000 persones als carrers de Ciutat. Tot plegat havia començat amb la protesta contra la política lingüística de Bauzá convocada per l'organització Endavant durant la inauguració del curs acadèmic de la Universitat de les Illes Balears, el mes de setembre. Però una de les que, d'entrada, va cridar més l'atenció va ser la que hi va haver a la Pobra durant les festes de Sant Antoni, el mes de gener. Va ser la primera vegada que un poble rebia per sorpresa el president entre crits, xiulets i casseroles. La Pobra, doncs, fou el punt de partida del que -amb els mesos- s'ha batejat com el *Mallorca esbroncada tour*.

BUNYOLA · ENTREVISTA A TONI SANSALONI (TÈCNIC FORESTAL I MILITANT D'ENDAVANT)

“El delegat del govern pretén apagar el foc amb més benzina”

Durant les hores de detenció, vàreu patir algun tipus de maltractament físic?

El guàrdia civil que em va detenir m'estrenyia molt fort el coll i vaig rebre dos cops al braç esquerre i un a l'espatlla dreta.

Heu denunciat que vàreu ser insultats i vexats.

Sí, durant la detenció, també ens varen proferir diversos insults a tots quatre. Algun dels companys també en va rebre a la comissaria.

Quin va ser el motiu de la detenció?

La teoria és que va ser per ocupar la via pública, per no deixar passar el trànsit.

Considerem que la presència de la Guàrdia Civil era una provocació?

Evidentment que va ser una provocació. A banda de la fatxenderia de què feien gala els guàrdies civils, la presència de vuit vehicles de la Guàrdia Civil en un poble de poc més de sis mil habi-

tants com Bunyola, on ni tan sols va fer acte de presència el president, va ser una provocació.

Després de la detenció, quina resposta heu trobat per part de la gent de Bunyola?

Que la gent està amb nosaltres. Políticament, s'ha fet palès que el president i el delegat del govern pretenen apagar el foc amb més benzina. Però l'única cosa que aconseguen és tirar, encara més, la gent al carrer.

Us esperàveu aquesta allau de mostres de suport?

Com a militant d'Endavant, sabia que els companys de militància em farien costat. A part d'ells, he rebut correus de gent que no m'esperava, com ara professors, exprofessors i gent de colors polítics molt diversos que s'han solidaritzat amb les agressions que hem patit nosaltres i les que pateix el poble mallorquí en general.

Penseu que la resposta dels partits polítics d'esquerres ha estat a l'alçada de la gravetat dels fets?

Crec que no. Crec que aquests partits podrien haver pressionat molt més l'aparell polític d'ultradreta que ens governa. Els moviments socials i organitzats de l'illa estem sotmesos a una caça de bruixes, per tant, crec que la resposta hauria d'haver estat més dura i contundent.

, així està el pati

ESTAT ESPANYOL · LA BANCA JUGA UN PAPER CLAU EN EL FUNCIONAMENT DE LA INDÚSTRIA DE GUERRA ESPANYOLA

Setem desemmascara les inversions en armament de Caixabank i Bankia

Marc Font
redaccio@setmanaridirecta.info

Format per un mínim de 136 empreses i amb una facturació anual de prop de 4.000 milions d'euros, el complex militar-industrial espanyol compta amb l'impuls i la protecció de l'Estat, que ha jugat un paper clau en l'increment de les exportacions armamentístiques de la darrera dècada (entre el 2001 i el 2010 van créixer un 388%, segons un treball recent del Centre d'Estudis per la Pau Josep Maria Delàs i Justícia i Pau, vegeu DIRECTA 253). Ara bé, el patrocini governamental no és suficient per garantir el funcionament d'un sector que necessita un altre aliat imprescindible: la banca. Amagats a través de societats d'intermediació desconegudes o mitjançant complexos fons d'inversió, els vincles entre la indústria de la guerra i el sector financer són prou sòlids, tot i que en la majoria de casos passen desapercibuts a conseqüència de l'opacitat i el secretisme que envolten un sector que, per motius obvis, gaudeix de mala premsa entre bona part de la població.

L'opacitat i el secretisme fan que els vincles entre la indústria de la guerra i la banca passin desapercibuts

Inversions que són la bomba, un informe que han elaborat els centres d'investigació Delàs i Profundo per a Setem i que es va presentar la setmana passada, revela els negocis entre les principals companyies del complex militar-industrial espanyol i 42 entitats financeres que operen a l'Estat. El treball conclou que, només de 2007 a 2011, han anat a parar al sector armamentístic un mínim de 1.372 milions d'euros (xifra que s'eleva a 2.300 milions si tenim en compte la participació de l'empresa pública Societat Espanyola de Participacions Industrials a EADS), "que haguessin pogut ser destinats a donar suport a altres sectors de l'economia amb efectes més positius per a la societat". El suport de la banca a la indústria militar es canalitza a través de tres vies fonamentals: la concessió de crèdits, l'ofertament de fons inversió i, directament, la presència de

Bankia és l'entitat que més ha invertit en el negoci armamentístic superant els 300 milions d'euros

> "Un paràsit per a l'economia"

El complex militar-industrial és un "paràsit per a l'economia espanyola". Amb aquesta contundència s'expressava un informe de Justícia i Pau sobre el sector que es va presen-

tar a finals d'abril i on es posaven de manifest els estrets vincles polítics, econòmics i militars que permeten que "l'armamentística sigui una indústria privilegiada". El document posava èmfasi espe-

cial a denunciar que, des de 1997, el complex de la guerra espanyol ha rebut prop de 15.000 milions d'euros en ajudes de Defensa; de tots ells, avui dia, només n'ha retornat 87.

l'entitat financera dins l'accionariat de la companyia, tot i que aquest darrer punt sovint s'articula mitjançant societats d'intermediació que dificulten seguir-ne el rastre.

El document, que és la continuació de *Negocis bruts, bancs espanyols que financen armes* (presentat l'any passat), deixa clar que les entitats que hi apareixen "poden ser considerades responsables del negoci armamentístic" estatal dels darrers anys. A l'informe, s'han localitzat 30 empre-

ses de la indústria militar espanyola que han rebut suport de la banca que opera a l'Estat entre el 2007 i el 2011. Les companyies es dediquen a la fabricació de vaixells de guerra, avions de combat, míssils, bombes, blindats, tancs, helicòpters militars i també d'elements de comunicació, sense oblidar les bombes de dispersió, prohibides des de 2008, però, fins aleshores, produïdes per Instalaza, una empresa que va comptar amb l'actual ministre de Defensa, Pedro Morenés, com a conseller.

Silenci dels 'mass media'

Bankia, el gegant amb peus de fang recentment rescatat per l'Estat i del qual formen part la valenciana Bancaja i la mataronina Caixa Laietana, és l'entitat que ha participat més en el negoci armamentístic, amb una inversió superior als 300 milions, segons l'informe de Setem. En segona posició, hi ha Liberbank (Cajastur i Caja Extremadura, entre d'altres) amb uns 90 milions, seguida de Santander, Caixabank, BBVA i la també rescatada Catalunya Caixa, que es mouen

entre els 30 i els 40 milions. El Banc Sabadell apareix a la vuitena posició d'aquest rànquing amb més de vint milions. La mallorquina Banca March, que té una participació a Indra i diversos fons d'inversió a la mateixa companyia; el Banc Mare Nostrum (BMN), on hi ha Caixa Penedès i Sa Nostra; la Caixa d'Enginyers, que té un fons d'inversió a Santa Bàrbara, la principal proveïdora de l'exèrcit espanyol; l'asseguradora Catalana Occidente, amb un fons d'inversió d'1 milió a Indra; EBN Banco de Negocios, on participen Sa Nostra i la CAM, i Inverseguros, on Catalana Occidente té un 10% del capital, són les altres entitats amb capital dels Països Catalans que participen en la indústria militar.

"Molts mitjans de masses silencien aquests informes, fet que s'explica per la importància de la banca com a client publicitari"

L'informe ha identificat 736,60 milions d'euros concedits en crèdits al complex armamentístic, amb un gran pes de Maxam Corp -un holding que, entre altres coses, es dedica a les mines antipersones- i l'esmentada Santa Bàrbara; 231,87 milions dipositats en fons d'inversió i més de 1.300 milions en participacions empresarials (a banda de la presència de la SEPI a EADS, destaquen les participacions de Caixabank, sobretot arran de l'adquisició de Banca Cívica). Les xifres, però, no deixen de ser valors mínims, ja que només s'ha pogut accedir a la informació sobre crèdits de nou empreses d'armes i sobre fons d'inversió de tan sols tres.

"Amb algunes excepcions, els mitjans de masses silencien aquests informes, fet que s'explica per la importància de la banca com a client publicitari", afirma Jordi Calvo, investigador de Justícia i Pau i redactor de l'informe. En declaracions a la DIRECTA, Calvo conclou que les inversions en aquest sector només desapareixeran "quan deixin de ser rendibles per a les entitats" i quan "hi hagi prou demanda de la societat perquè els surti a compte apostar per inversions ètiques".

Logotip de la campanya que denuncia les relacions entre la banca i la indústria d'armament

CATALUNYA · LA PLATAFORMA SOM LO QUE SEMBREM INICIA UNA CAMPANYA CONTRA L'ÚS DEL GLIFOSAT

El 41% dels aqüífers catalans estan contaminats per un herbicida tòxic

Round Up, patentat per Monsanto, va ser el primer herbicida amb glifosat

Olga Margalef
redaccio@setmanaridirecta.info

La plataforma ecologista i per la sobirania i la seguretat alimentàries Som lo que sembrem ha presentat una campanya per alertar dels perills de l'ús del glifosat, un herbicida usat en conreus, parcs i jardins de Catalunya i d'altres indrets del món.

El glifosat és una substància sintètica més dels centenars de milers de substàncies que ha creat la indústria química i que són presents en l'ambient que ens envolta, tot i que rarament les coneixem. En concret, glifosat és el nom comú d'un herbicida dissenyat per l'eliminació no selectiva d'herbes i arbustos. Va ser sintetitzat per primera vegada l'any 1970 i patentat per Monsanto sota el nom comercial de *Round Up*. L'any 1996, la mateixa Monsanto va presentar varietats de soja, panís, cotó i blat -entre d'altres cultius- modificades genèticament i resistents a l'herbicida, motiu pel qual el seu ús es va ampliar als cultius extensius de conreus de transgènics.

Un cop ruixat, el compost és altament soluble en aigua, ja sigui superficial o subterrània, de manera que pot persistir en l'ecosistema. La toxicitat del glifosat sobre els organismes està ben documentada per la comunitat científica internacional. S'ha provat, per exemple, que la presència del compost redueix la taxa de desen-

La toxicitat del glifosat sobre els organismes està ben documentada per la comunitat científica internacional

volvament d'insectes i que té efectes devastadors sobre poblacions d'amfibis, sobretot en estadi larvari o juvenil. També genera deformacions molt greus en embrions de vertebrats i s'ha demostrat

La fumigació amb glifosat i les seves conseqüències per la salut han estat denunciades a diferents municipis de Buenos Aires

el seu potencial cancerigen en mamífers. Malauradament, les evidències de toxicitat no només provenen de proves experimentals. Diverses localitats argentines han registrat increments alarmants en la incidència del càncer, malformacions i altres malalties, com al·lèrgies respiratòries i de pell a les localitats properes a les zones d'aplicació massiva de l'herbicida.

Els valors màxims, sobrepassats

Les propietats tòxiques del compost requereixen l'establiment de controls estrictes per evitar que se superin valors que resultin nocius per la població i el medi natural. Aquesta regulació és molt heterogènia i varia en funció del país. En el cas de Catalunya, el valor màxim de glifosat permès en aigües subterrànies i superficials està regulat per la Comissió Europea i respon a un valor màxim de 0,1 micrograms per litre (Directiva 2006/118/EC).

Un estudi recent publicat per investigadores de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC) ha analitzat la concentració de glifosat en 140 mostres d'aqüífers al llarg de la geografia catalana. El 41% de les mostres mesurades contenen glifosat i assolien valors màxims de fins a 2,5 micrograms per litre (molt per sobre dels límits fixats per la directiva europea). La campanya de Som lo que sembrem denuncia que l'herbicida es fa servir als parcs i jardins de molts ajuntaments i també en la neteja de les vies de tren sense controlar les conseqüències que té el seu ús sobre el medi.

La història es repeteix

Com pot ser que un producte que s'ha demostrat que té efectes nocius pel medi ambient i la salut humana es continuï venent i distribuint a gran escala? Malauradament, es tracta d'una història repe-

tida. Els clorofluorocarburs (CFC) es van començar a comercialitzar l'any 1920 com a gasos refrigerants fins que se'n va restringir severament la producció després del protocol de Montreal (1987). Durant la dècada dels 70, es va demostrar que tenien una vinculació directa amb la degradació de la capa d'ozó. Un altre exemple conegut és el DDT (diclorodifeniltricloroetà), un pesticida usat de ma-

Un estudi de l'IDAEA ha trobat nivells de glifosat molt per sobre dels límits fixats per la directiva europea en un 41% de les mostres analitzades

> Primavera silenciosa, primavera sense ocells

L'any 1962, la biòloga i conservacionista Rachel Carson va publicar *La primavera silenciosa*, que es va convertir ràpidament en un best seller i va ser un dels llibres més influents pel naixement del moviment ecologista mundial. L'obra alertava del perill dels compostos sintètics, principalment insecticides, en un moment en què la indústria quí-

mica estava en auge. El títol evoca les observacions d'una amiga que es va adonar de la mort de nombrosos ocells a la seva finca després de ruixar DDT per eliminar els mosquits. Primavera sense ocells, primavera silenciosa. La pressió social que va desencadenar la publicació d'aquest llibre als EUA va ser tan gran que el govern va acabar prohibint la substància l'any 1972,

quasi 30 anys abans que el conveni internacional d'Estocolm.

El cas del glifosat encaixa a la gran trama mundial de l'agronògic. Actualment, el model agrícola basat en el paquet tecnològic dels organismes modificats genèticament o transgènics (OMG) s'aplica sense la informació adequada sobre l'impacte que suposen sobre el medi ambient. La comunicació fluida i bidireccio-

nal entre ciència i societat és crucial per treballar en funció d'uns interessos compartits per tota la població. Som lo que sembrem senyala que les investigacions recents dutes a terme a Catalunya haurien de convidar, de manera urgent, a un debat obert a la societat. Quantes primaveres silencioses caldran perquè s'estableixi una regulació acurada del glifosat?

nera massiva després de la segona guerra mundial i vetat internacionalment l'any 2001 pel conveni d'Estocolm. A més dels efectes irreversibles sobre poblacions d'amfibis i ocells, el DDT és especialment nociu per l'ésser humà. L'exposició a l'insecticida ha estat relacionada amb casos de càncer, diabetis, alteracions hormonals i Parkinson precoç, entre d'altres. Avui dia, el seu ús només es permet per la fumigació de zones amb una incidència severa de malària, per eliminar el vector d'infecció, els mosquits.

, així està el pati

L'oposició al projecte s'estén per la comarca

Meritxell Guàrdia
manresa@setmanaridirecta.info

“Peguera no serà l'Eurovegas, però considerem que el model de creixement que planteja és el mateix”. Aquesta és una de les frases de resposta de la Plataforma Salvem Peguera davant les declaracions fetes la setmana passada pels promotors del projecte turístic que amenaça aquest entorn natural berguedà. El promotor Vicenç Muñoz i el president del Consell Comarcal del Berguedà, Sergi Roca, van fer unes declaracions als mitjans que han estat desmentides per la Plataforma Salvem Peguera, que s'oposa al complex turístic. Segons els promotors, el complex de Peguera preveu donar feina a 150 persones directament i indirectament, cosa que Salvem Peguera nega rotundament, ja que “el pla de sostenibilitat econòmica del projecte només parla de 27 llocs de treball”.

El pla de sostenibilitat econòmica del projecte només parla de 27 llocs de treball

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Figols -on pertany el nucli de Peguera-, va marcar un condicionant l'any 2009: rehabilitar l'antic poble de Peguera. Però, tot i això, el projecte deixa en segon terme la rehabilitació i prioritza la construcció d'un hotel de 2.783m² en una nova ubicació, que comportarà més de 1.803m² de vials i 3.675m² de construccions sota rasant (pàrquing, gimnàs-SPA, etc.). “Això incompleix el POUM, ja que no contempla rehabilitar els edificis d'El Poble i La Cantina”, segons s'extreu del comunicat. D'altra banda, l'escrit de Salvem Peguera també nega rotundament les declaracions de Vicenç Muñoz en relació a la lliure circulació pel poble històric, ja que el pla estipula limitacions d'accés als vials qualificats com a “complementaris”, que són els que donen accés al

Terrenys de Peguera on es vol tirar endavant el macroprojecte urbanístic

BERGUEDÀ · LA PLATAFORMA SALVEM PEGUERA CONTRADIU LES DECLARACIONS DELS PROMOTORS D'UN HOTEL DE CINQ ESTRELLES

Un complex turístic elitista amenaça la vall de Peguera

Un greu impacte ambiental i històric

La contaminació, l'erosió de terres, l'explotació dels recursos aqüífers i la forta activitat humana que comportarà la construcció d'aquest reclam turístic afectaran els sistemes de vida de la vall de Peguera. A banda de disminuir l'àrea destinada a la pastura, es posaran en perill les zones de mulleres (zones d'aigua estancada on hi ha un ecosistema molt ric), els espais de nidificació d'aus rapinyaires i les zones on habiten espècies d'animals en perill d'extinció com el gall fer. Cal recordar que l'entorn de la vall està protegit i inclòs al PEIN i a la Xarxa Natura 2000. No obstant això, l'any 1992, preveient la possible mercantilització de l'espai, es va crear una àrea protegida discontinua dins el PEIN que deixava sense protecció la vall de Peguera, corredor biològic entre els dos espais protegits de la serra d'Ensiya i els Rasos de Peguera.

L'impacte del projecte no només afectarà el medi ambient, sinó que pesarà damunt la memòria històrica de Peguera

Però l'impacte no només afectarà el medi ambient, sinó que pesarà damunt la memòria històrica de Peguera, un poble agrícola que, a principis del segle passat, va esdevenir una colònia minera. És l'indret on va néixer el maqui Ramon Vila Capdevila, *Caracremada*. Amb la crisi de la mineria, Peguera es va despoblar i ara forma part d'un paisatge natural. La construcció del complex suposarà la restricció de l'accés a algunes parts del poble i l'alçat de l'hotel es farà sobre unes cases antigues, que desapareixeran, com Cal Pubill o els Cogolers. Pel que fa al centre d'interpretació on es tractaran temes relacionats amb l'ecosistema, la geografia i la història de l'indret, Salvem Peguera ja ha advertit que no s'ha d'interpretar el que va ser Peguera en el passat, sinó mantenir el que és avui dia.

> Una promoció anecdòtica

La compra de les 1.800 hectàrees de Peguera, feta l'any 2003 a través de la societat Serchs SA, van costar un total de 3,6 milions d'euros al milionari àrab Butti Bin Maktoum Bin Juma al-Maktoum. Les familiars dels comtes de Figols van vendre les terres al membre de la família Al-Maktoum, que governa els Emirats Àrabs Units de des l'any 1830. Segons dades de la Plataforma Salvem Peguera, el xeic va conèixer Peguera arran de la seva

relació amb Herald Kusperd, propietari d'un centre de cria de falcons al municipi d'Odèn (Solsonès). La compra-venda es va fer mitjançant el promotor berguedà Pep Graus, propietari de la immobiliària Pirineu 2000 i actual gestor de la concessió municipal de l'hotel Berga Park.

Per altra banda, la promotora del complex turístic de Peguera és la manresana Peguera Building Development SL, creada l'any 2008 i propietat dels germans

Muñoz. Resulta anecdòtic que un dels promotors, Vicenç Muñoz, a banda de formar part del partit Solidaritat Catalana per la Independència, sigui delegat de patrimoni del Centre Excursionista Montserrat i delegat del Xalet-refugi Rasos de Peguera. El centre excursionista és un dels impulsors de l'anella verda de Manresa, un projecte que pretén protegir els espais lliures del voltant de Manresa pel seu valor social, ambiental i agrari.

poble i a la zona de l'hotel. A més, la plataforma ha criticat el model turístic que implicarà el projecte, que és “exclusiu i exclouent” i, a més, no aportarà cap millora al territori.

Pla Especial Urbanístic de Peguera
El Pla Especial Urbanístic de Peguera pretén impulsar la construcció d'un complex turístic elitista que contempla la creació d'un hotel de cinc estrelles al poble abandonat de Peguera, a 1.700

metres d'alçada. Al bell mig d'un entorn natural com el de Peguera, s'hi construiran diverses infraestructures: un pàrquing (80 places), una zona d'emmagatzematge de residus, dos transformadors elèctrics, una planta depuradora, una antena de senyal làser, dues pistes de tennis, una pista d'atterratge d'helicòpters, una zona d'hípica, l'asfaltat i el formigonat de camins o la construcció d'un centre d'interpretació, entre altres coses. A finals de maig, el Grup de Defensa

de la Natura del Berguedà, el Club Excursionista d'Activitats Esportives Piolet i la Plataforma Salvem Peguera van presentar al·legacions a l'aprovació definitiva del Pla Especial Urbanístic de Peguera a l'Ajuntament de Figols. A més, s'han fet diverses mobilitzacions, com la marxa reivindicativa per Peguera o exposicions de denúncia. El pla resta a l'espera de l'aprovació definitiva per part de la Comissió d'Urbanisme de la Catalunya Central.

MIRALLS

Silvia Federici

La construcció ideològica
de les diferències

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

L'art d'actuar

pàg. 6 i 7

Burocapitalisme en temps de crisi

La cara més brutal del capitalisme s'alimenta d'una maquinària burocràtica tan gran com distant de les necessitats reals de les persones. Les desigualtats socials creixen davant d'una situació de crisi que afecta gran part de la població, mentre es mantenen els privilegis de determinats sectors. El poder executa les decisions deshumanitzant-les, fent càlculs d'eficiència i rendibilitat que estan lluny de la quotidianitat dels individus. Els criteris macroeconòmics es presenten com a prioritaris, però es troben molt lluny de la realitat diària de la població.

Montse Sòria Bonich
afons@setmanaridirecta.info

La presa i l'execució de decisions en l'esfera política sovint es fa en espais diferenciats. La distància entre la decisió adoptada i les conseqüències que té és prou gran per invisibilitzar aquestes conseqüències i no assumir responsabilitats. Qui està assumint actualment les responsabilitats de l'anomenada crisi i de la cara més cruenta del capitalisme? Les responsabilitats es dilueixen i el resultat és la socialització de les pèrdues entre la població general, però no pas dels beneficis, que resten a les butxaques d'un grup reduït. No és pas tan sols una crisi, és el resultat d'un sistema econòmic que se sustenta en les desigualtats socials i que perviu pel batec d'un cor burocràtic que és més voraç del que sembla.

Paranys de l'anomenada crisi

El filòsof alemany Friedrich Nietzsche deia: "El que em preocupa no és que m'hagis mentit, sinó que, d'ara endavant, ja no podré creure en tu". Difícilment la població general pot confiar en una classe política que utilitza la mentida en el seu arsenal discursiu. Els mitjans de comunicació ens mostren formes diverses d'engany emprades per la classe política a través de la corrupció o, simplement, a través del no compliment de les promeses electorals, entre d'altres. Quan té lloc un context de crisi tan complex, és fonamental saber que qui té la responsabilitat pública de donar respostes ho faci sota criteris coherents i ètics.

No hi pot haver confiança en una classe política que fa discursos televisius carregats de moralitat, però que, de manera freqüent, mostra una manca d'ètica a través de les seves accions. La doctora en filosofia de la Universitat de Barcelona Begoña Morán explica molt bé la diferència entre moral i ètica i la manca de correspondència entre ambdues en certs àmbits. El desconcert de la població respon, sovint, a aquesta disjuntiva. Comprovar que els valors que es defensen no tenen res a veure amb les accions que es duen a

terme facilita un escenari no solament de desconcert, sinó també d'impotència. Per tant, tanta moralitat amb tan poca ètica no pot produir més que desconfiança.

Nietzsche també deia que allò que realment rebel·la contra el dolor no és el dolor en si, sinó l'absurditat del dolor. Quin és el sentit d'aquesta crisi, més enllà de les raons esgrimides pels càrrecs polítics? No és poca la gent que, fora dels mitjans de comunicació convencionals, parla d'estafa més que de crisi davant la visió de les diferències brutals entre qui acumula la riquesa i qui perviu formant part dels índexs de pobresa. Tampoc són poques

-
"Les bases estructurals del sistema econòmic comporten l'existència de situacions de suma zero: perquè uns sectors guanyin, altres han de perdre"

-
les persones que conformen aquest segon grup i l'error és pensar que la situació és conseqüència de l'anomenada crisi financera i econòmica. L'economista Miren Etxezarreta explica que la crisi, realment, és una seqüència de crisis, lluny de ser únicament el resultat de qüestions financeres. Una d'aquestes crisis és l'anomenada *crisi social*. Aquesta respon a la diferència entre el món financer i el món real. Quan baixen els salaris de la població general i augmenten els beneficis d'un sector reduït, es produeix aquesta crisi, que és la causa principal de l'escenari actual.

De fet, les diferències Nord-Sud i l'acumulació de pobresa a les grans ciutats de les potències econòmiques mundials conformen una realitat prèvia a l'anomenada *crisi*. Les bases estructurals del propi sistema econòmic comporten l'existència de situacions de suma zero: perquè uns sectors guan-

yin, altres han de perdre. Quan la pobresa augmenta en termes de freqüència i de gravetat, afecta un nombre de persones més gran i és més visible, parlem de crisi. En realitat, el propi sistema s'alimenta tant de les crisis cíclics com de la destrucció; la destrucció de vides a través de les guerres i de la condemna a l'atur i la pobresa, en molts casos, de forma crònica. El sociòleg d'origen hongarès Karl Mannheim afirmava en el seu moment: "A aquestes alçades, el món ha après que aquestes crisis no són fortuïtes, sinó que, tant l'atur en massa com les guerres són inherents al sistema".

Com a resposta, els governs utilitzen dues paraules que es repeteixen diàriament als mitjans de comunicació, a les converses al carrer i en múltiples situacions quotidianes: austeritat i retallades. L'Estat no ha de gastar i, en tot cas, ha de reduir la despesa pública. Cristóbal Montoro, ministre d'Hisenda del govern espanyol, afirma que no hi ha una altra sortida que la reducció del dèficit públic. I el president de la Generalitat, Artur Mas, recentment va anunciar un pla de privatitzacions de serveis públics, tal com va aparèixer als mitjans de comunicació.

És necessari reduir la despesa pública i privatitzar serveis? Les veus dominants de l'economia i els càrrecs polítics recorden diàriament que no només és necessari, sinó que és urgent. Fa temps que aquestes mesures compten amb un pla publicitari especial, basat en la instauració de la por entre la població. Continuament, anuncien que la no aplicació d'aquestes mesures pot tenir conseqüències pitjors. La població pot confiar en aquesta afirmació?

Fa molts anys que es parla de la crisi de l'estat del benestar, de la impossibilitat de mantenir els serveis públics i de la necessitat de privatitzar-ne molts. Això, en un país on, precisament, no existeix l'estat del benestar més ampli i fort, on és la família qui cobreix una part important de les necessitats bàsiques. Moltes veus, com la del catedràtic de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra Vicens Navarro, defensen el contrari: la inversió en l'estat del benestar, que es converteix en una forma d'estimular i promoure el consum i el creixement. En

"La burocràcia permet que les responsabilitats es dilueixin i no s'assumeixin: la precarietat social de la vida passa a ser, sovint, una qüestió personal"

tot cas, l'estat del benestar no solament cobreix necessitats, sinó que té una funció redistributiva rellevant, ja que el mercat no és capaç d'assignar el capital de forma igualitària. Amb un estat del benestar més fràgil, no s'aconsegueixen cobrir les necessitats ni es poden redistribuir recursos. El resultat és la confiança cega en el funcionament adequat del mercat per ell mateix, tal com imposa la ideologia neoliberal, cosa que ens ha fet arribar a l'escenari actual.

Si bé l'estat del benestar també és una eina per contenir el conflicte –ja que, mentre es redistribueix, sovint s'obvia qüestionar l'assignació desigual i ineficaç del capital–, contempla la

**IL·LUSTRACIÓ:
Lluís Ràfols**

forma més important d'aportar drets a qui en té menys. Davant d'això, la reducció dels serveis públics i la privatització i la retallada de drets esdevenen instruments fonamentals de la ideologia neoliberal per legitimar un sistema que contempla tant les funcions com les disfuncions. Un sistema que s'acompanya d'un entramat burocràtic que el manté.

Funcionalitats de l'aparell burocràtic

Una societat a gran escala no és fàcil de gestionar. Els estats utilitzen la burocràcia com un instrument per dur a terme les seves decisions a través d'un engranatge de processos. Tanmateix, el capitalisme sobreviu per l'aparell burocràtic dels estats, que permet la reproducció de la seva ideologia i la consecució dels seus objectius. Els governs prenen decisions a una distància força important de la realitat. Ho fan en funció d'altres poders, com l'econòmic i el dels *mass media*, que disposen d'una capacitat d'influència rellevant. La burocràcia invisibilitza les necessitats reals de les persones, les converteix en números i les transforma en una demanda més.

Els ajustos estructurals, les retallades pressupostàries i la privatització de serveis públics estan a l'ordre del dia. Les grans decisions que permeten aquests plans dels governs es prenen des de dalt, a quilòmetres llum de la quotidianitat de les persones. La cara més cruenta de la pobresa, la desesperació o la impotència, no marca les agendes polítiques. Les grans reunions són, fonamentalment, per parlar de números i, tot i que existeix una consciència viva sobre la part més humana de les conseqüències del sistema, el seu abast sobrepasa les possi-

bilitats d'acció o es prefereix mirar cap a una altra banda.

Les decisions preses tenen conseqüències en la vida de les persones i no visualitzar-les condiciona les polítiques que es porten a terme. Els càlculs d'eficiència i de rendibilitat no responen a les necessitats de les persones i menys quan pateixen una sèrie de desavantatges socials per la posició que ocupen en l'estructura social. Qui se situa a l'últim punt de la cadena en l'execució de les decisions és qui té més contacte amb la realitat i qui es troba amb les conseqüències de les decisions executades.

Poques vegades s'avaluen les polítiques dutes a terme i, sovint, es prioritzen més certs criteris macroeconòmics que no l'economia quotidiana de les persones. No enfrontar-se a aquesta part de la realitat vol dir obviar-la i no responsabilitzar-se de la seva existència. La frustració de molta gent sorgeix de la incapacitat de poder fer sentir la seva veu enmig d'un sistema burocràtic voraç que no s'adapta a les necessitats de la població, sinó del propi sistema.

Quan hi ha aquesta distància entre la presa de decisions i les conseqüències que impliquen es facilita que el capitalisme pugui perviure sense gaire limitacions, ja que els desastres que origina no tenen el mateix impacte en les agendes polítiques i tampoc existeix cap regulació contundent al respecte. Actualment, qui està assumint les responsabilitats de l'anomenada crisi i de la cara més cruenta del capitalisme?

La burocràcia permet que les responsabilitats es dilueixin i, en conseqüència, no s'assumeixin: la precarietat social de la vida de les persones

Temps d'indiferència en una societat capitalista

passa a ser, sovint, una qüestió personal. S'individualitza allò que respon a unes causes socials i, per tant, el fracàs és de la persona i no de la societat. La despersonalització de la pobresa basant-se en estadístiques i la individualització de la problemàtica faciliten que qui té responsabilitats miri cap a una altra banda; qui pateix més les conseqüències de les decisions preses es troba massa lluny. El moment actual ho demostra, ja que se socialitzen les pèrdues rescatant bancs que han acumulat grans beneficis a costa de la població general.

Un dels exemples més actuals és el cas de Bankia. Aquesta entitat financera ha demanat una injecció de 23.000 milions d'euros pel seu sanejament, tot i que, en un principi, el govern de l'Estat espanyol havia parlat d'un requeriment de 4.500 milions d'euros. La mala gestió no comporta un càstig, sinó la recompensa de la injecció de líquid. Mentrestant, Rodrigo Rato, exministre del PP del govern espanyol i expresident de Bankia, exculpa la banca de les conseqüències de la crisi financera.

Durant molt de temps s'ha permès que les entitats bancàries deixin de ser una simple intermediària on dipositar els diners per passar a ser nuclis de negoci. Sota la preocupació de reduir la prima de risc i recuperar la confiança dels mercats, s'obliden de les històries de cadascuna de les persones i les famílies que es troben sense res, no només a causa de la crisi actual, sinó també de les formes injustes de repartiment de la riquesa d'aquesta societat. Ada Colau, com a representat de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), ho va deixar clar durant el discurs que va fer a la Gala del Català de l'any celebrada el mes de maig, amb l'afirmació que una societat que no estigui malalta ha de rescatar les persones i no les entitats financeres criminals.

“La mala gestió (de Bankia) no comporta un càstig, sinó la recompensa de la injecció de líquid”

En resum, la situació actual no només respon al que diuen que és una crisi econòmica i financera, també és –com diem– el resultat d'un sistema econòmic que se sustenta en les desigualtats socials i que perviu pel batec d'un cor burocràtic més voraç del que sembla. La poeta Maria-Mercè Marçal escrivia: “No ploris per mi Mare, plora amb mi” al seu poema “Covava l'ou de la mort blanca”. No es tracta de lamentar la duresa i la gravetat de la situació, sinó d'entendre que hi ha persones que pateixen les desigualtats que es generen.

La precarietat social de la vida de les persones passa a ser una qüestió personal.

-
Albert Garcia

La disfunció principal del sistema econòmic capitalista és la generació de desigualtats socials. No tothom té les mateixes oportunitats, sinó que les persones depenen de la posició que ocupen en l'estructura social de la nostra societat. Aquesta disfunció en termes socials representa, alhora, una funcionalitat pel sistema econòmic, que sobreviu de la producció de desigualtats socials. Unes desigualtats que permeten el creixement del capitalisme basat en una forma de producció injusta que reparteix el capital de manera desigual. No s'atorga el mateix valor als diferents tipus de treball, fet que genera privilegis en funció del prestigi social i la capacitat d'influència de les posicions de les persones en l'escala social.

El poder fonamental d'aquest sistema econòmic descansa en la seva capacitat d'imposició ideològica. S'ha generat una ideologia dominant que impregna la vida de les persones. Hem après a incorporar l'existència de desigualtats socials com un fet natural i les hem legitimat i incorporat en la nostra quotidianitat d'una manera o altra.

S'ha après a creure en la propietat privada sense qüestionar-la en molts casos; a comptabilitzar els minuts i calcular el valor de gairebé tot allò que ens envolta en termes de rendibilitat i d'eficiència econòmiques. El temps passa a ser una eina de racionalització i control diari. Atrapades en aquest temps, resulta molt difícil reflexionar sobre les nostres accions. L'organització econòmica i social que promou el capitalisme sovint neutralitza els vessants més reflexius i creatius de les persones.

La ideologia i el control del temps, doncs, són dos instruments que el sistema econòmic capitalista emprà per assegurar-se la supervivència. Socialitzades en el marc d'aquest sistema, la reformulació de les normes i els valors no resulta gens fàcil. Contràriament, disposem de certa informació que ens revela les incoherències i les injustícies de la nostra societat. La pobresa, l'atur,

les guerres, els ajustos estructurals, les retallades... omplen les notícies dels diaris i dels informatius televisius gairebé cada dia.

Sovint, davant la saturació d'informació i la incapacitat per poder gestionar-la i contrastar-la, es produeixen situacions d'indiferència. Segons el sociòleg francès Gilles Lipovetsky: “El capitalisme troba en la indiferència una condició ideal per a la seva experimentació”. Tot i que no és l'únic ingredient, la indiferència és una de les grans problemàtiques de la nostra societat. Tot i així, actualment, arran de la crisi, s'ha estès un malestar social que ha fet que moltes persones surtin al carrer. Però encara hi ha molta gent que mira les pantalles de televisió amb indiferència. Això no es deu únicament a la saturació d'informació, sinó que també té relació amb la inseguretat i la incertesa dels nostres temps, entre d'altres motius.

La flexibilitat econòmica i laboral del capitalisme modern trasllada un *modus vivendi* reòclon en la por per la inseguretat vital. Les persones necessiten construir un projecte de vida, un camí amb una direcció, i un conjunt de creences fortes que acompanyen aquest projecte o camí. El sistema econòmic fomenta una organització social contrària a aquesta idea. Tot sembla flexible, volàtil i canviable, però la vida de les persones no ha de ser necessàriament flexible, volàtil ni canviable.

És difícil visualitzar les possibilitats que té la població com a grup i adquirir una consciència col·lectiva sense caure en l'apatia quan existeix una inversió constant i flagrant en el que és privat i s'ha debilitat l'espai públic compartit per les persones. La contradicció, la manca de coherència i d'ètica, la no assumptió de responsabilitats, entre d'altres, aconsegueixen que poques coses siguin creïbles i alimenten aquesta apatia. Malgrat tot, les possibilitats de canvi i les alternatives existeixen i cada dia es visualitzen més al carrer a través de la mobilització social.

El capitalisme sobreviu gràcies a l'aparell burocràtic dels estats

Silvia Federici:

“La cadena de muntatge comença a la

FOTOGRAFIA
MIREIA
CHAVARRA

Silvia Federici és professora a la Hofstra University de Nova York i una activista feminista veterana, des dels anys 60. La seva obra tracta la filosofia, la teoria feminista, la història de les dones o, més recentment, l'impacte de les polítiques de l'FMI i el Banc Mundial a l'Àfrica, un tema que va poder estudiar de prop després d'una estada llarga a Nigèria. Però, sobretot, Federici és coneguda pel seu estudi detallat sobre els processos d'expropiació adreçats als cossos i els sabers, la caça de bruixes i la reproducció de les dones. Tot això, ho explica a 'Calibán y la bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria' (Traficantes de Sueños 2010), un llibre que ja ha publicat una segona edició i que ha tingut més de 5.600 descàrregues a la xarxa. Hi ha qui diu que és la part no escrita d'"El Capital" de Marx; ella ho nega dient que, si fos així, només hi estaria afegint coses i, en canvi, es tracta més aviat de repensar-ho de forma conjunta.

Manel Ros
entrevista@setmanaridirecta.info

Perquè creus que era necessari un llibre sobre les bruixes i la caça de bruixes?

El llibre sobre les bruixes neix com a part de la recerca que vaig començar a fer durant els anys 70, una recerca que estava connectada amb els debats que s'estaven produint dins el moviment de les dones. Hi havia debats sobre l'origen de la discriminació de les dones, les raons que feien que ocupessin una posició diferent respecte als homes en la societat capitalista. Primer de tot, volia entendre per què les dones encara estan discriminades. Tenia una teoria, però estava interessada a demostrar que aquesta discriminació no estava basada en la tradició, sinó que, de fet, és quelcom que havia estat construït en les societats capitalistes. Dit d'una altra manera, el patriarcat no és un llegat del passat, sinó que, més aviat, ha estat refundat pel capitalisme.

Vam desenvolupar la idea que, dins el capitalisme, hi ha una organització del treball que té dos components: la producció de mercaderies i la producció de força de treball per al mercat. Les dones duen a terme la producció de la força de treball i la discriminació prové del fet que aquesta feina s'ha fet invisible. Així doncs, el poder social –per molt limitat que sigui– que té el treballador masculí pel fet de cobrar un sou i que es reconegui la seva feina no el tenen les dones. Però la realitat és que, si observem el capitalisme a través del treball assalariat que inclou el treball assalariat i el no assalariat, veurem que la relació salarial és molt més complexa que no pas si només tenim en compte el treball assalariat, ja que aquest també inclou mecanismes d'exclusió. De fet, tal com diu Marx, inclou mecanismes per l'extracció de treball no assalariat.

En el cas de les dones, d'alguna manera, aquest treball és el més important perquè crea les persones que treballen. De la mateixa manera que no pots fer cotxes si no tens qui els faci, nosaltres diem que la cadena de muntatge comença a la cuina, al lavabo, als nostres cossos. El capitalisme ha entès això, ja que és el sistema d'explotació que, més que qualsevol altre, ha emfatitzat la importància del treball. Per tant, té molt clar que les dones són el subjecte productiu més important, però, per mantenir aquesta producció de la manera més barata possible, aquest treball s'ha fet invisible. Vaig voler estudiar la història per tractar de comprendre-ho, començant pel segle XIX i, després, anant més enrere, on em vaig trobar amb la caça de bruixes.

–
“Quan vaig començar a estudiar i investigar la caça de bruixes, em vaig adonar que m'estava enfrontant a un fenomen que era extremadament important”
 –

Què vas descobrir quan et vas endinsar en l'estudi de la caça de bruixes?

Va ser un xoc perquè coneixia les bruixes, però sempre havia estat una història que no sabies si havia estat real o una fantasia. Però quan vaig començar a estudiar-ho i investigar-ho, em vaig adonar que m'estava enfrontant a un fenomen que era extremadament important i, a més, es va donar de forma simultània a l'enclousure (tancament dels terrenys

“a cuina, al lavabo, als nostres cossos”

comunals a favor dels terratinents anglesos), el procés de colonització o el començament del tràfic d'esclaus. Tot això va fer que m'adonés que aquest procés era fonamental per al desenvolupament de la societat capitalista; és un dels seus fonaments més importants. També és interessant perquè molts d'aquests processos estan basats en l'exterminació: del subjecte colonial, de la gent africana que va patir el tràfic d'esclaus i també de les bruixes. Vaig entendre que tots aquestes fenòmens estaven connectats i eren part de l'acumulació capitalista, de l'acumulació de la classe treballadora, de l'acumulació de força de treball. Aquesta va ser la perspectiva des de la qual vaig començar a analitzar la caça de bruixes, que em va portar cap a camins molt diferents.

Vaig començar a entendre que el desenvolupament del capitalisme, tal com va ser descrit per Marx, no és que hagués de ser reescrit –perquè crec que el treball de Marx és molt encertat i molt potent, a més de molt útil actualment–, de fet, es podrien canviar poques coses, però sí que hi havia una altra història que Marx no va veure.

“L'àrea del treball reproductiu, que és tan important i vital per a les societats capitalistes, i la qüestió de la divisió sexual del treball són absents a l'obra de Marx”

Has estudiat Marx a fons i en parles molt al teu llibre, però, a la vegada, dius que no va veure la història des del punt de vista de les dones. Què podem aprendre de Marx i què hem de reformular?

El més important de Marx és la seva teoria sobre l'explotació, la importància que dona al salari, no només pel que suposa en relació al fet de tenir diners, sinó també pel que significa a l'hora d'organitzar la societat, d'organitzar la fàbrica habitual i també la fàbrica social. Alhora, la seva explicació de l'acumulació primitiva o originària continua sent fonamental. Avui dia, Marx encara ens serveix per explicar què passa al món pel que fa al desenvolupament capitalista, però el treball de Marx es basava en el fet que el capitalisme està modelat per la idea que el treballador assalariat serà el subjecte revolucionari i que la lluita per la transformació del món i per la transició al comunisme tindrà lloc en el terreny del treball assalariat. Però Marx no tenia un coneixement profund del procés que es dona en el capitalisme que produeix la força de treball. Si llegim el primer volum d'*El Capital* de Marx sobre la teoria de la plusvàlua, on descriu la producció de força de treball, trobarem que la manera com descriu la producció és extremadament limitada i reduïda. Per Marx, la producció de la força de treball està totalment encabida dins la producció de mercaderies. El treballador té un salari; amb el salari, compra la mercaderia, la utilitza i es reproduïx a si mateix, en cap cas surt del cercle de la mercaderia. Per tant, tota l'àrea del treball reproductiu, que és tan important i vital per les societats capitalistes, i la qüestió de la divisió sexual del treball són totalment absents. És important destacar que el fet de veure totes aquestes altres àrees no significa incloure un cinquè capítol al primer volum d'*El Capital*.

De fet, es diu que el teu llibre és la part no escrita d'*El Capital* de Marx...

Crec que, si fos així, només hi afegiríem coses, però, de fet, es tracta de repensar-lo de manera conjunta. Sempre dic que el que he intentat fer no és escriure la història de les dones en el capitalisme, sinó la història del capitalisme des del punt de vista de les dones i la reproducció, cosa que és molt diferent. Si escrius la història de les dones en el capitalisme, dius, d'acord, tenim la història dels homes i ara farem la història de les dones. Però escriure la història del capitalisme i del seu origen des del punt de vista de les

dones o de la reproducció –que per mi són qüestions molt connectades entre si– fa repensar el conjunt des d'una altra perspectiva.

El treball contractual dins el capitalisme està acompanyat d'una quantitat immensa de treball no lliure, no assalariat i no contractual. És llavors quan comences a entendre perquè, durant la història del capitalisme, trobem colonització d'una forma continuada o diferents formes d'esclavitud. Acceptar que el treball no lliure i no assalariat és fonamental i que no només té com a objectiu extreure riquesa de la gent treballadora, sinó també una forma d'organitzar la societat. La supervivència de les relacions no lliures és fonamental i forma part del maquillatge genètic de les societats capitalistes. Mirant el capitalisme des del punt de vista de la reproducció, el que jo anomeno la reproducció de la força de treball ha estat molt important per arribar a entendre el capitalisme i això no ho trobes en Marx.

Tornant al llibre, argumentes que, durant l'Edat Mitjana, la divisió del treball no comportava necessàriament l'opressió de les dones...

En moltes societats, abans dels processos de colonització, els homes i les dones tenien tasques diferents i existia una divisió de les tasques. De fet, en moltes societats, per exemple a Nigèria, els homes i les dones treballaven en l'agricultura i cadascú plantava coses diferents i s'organitzava de formes diferents. Fins i tot hi ha casos en què els homes i les dones utilitzaven paraules pròpies. D'aquesta manera, les dones no depenien dels homes, tenien accés a les seves pròpies collites i les utilitzaven per autosubsistir si era necessari. Per tant, el fet de fer tasques diferents no significava automàticament uns graus de poder diferents, la qüestió és quins valors estaven associats a aquestes diferències.

Dins el moviment feminista, vam debatre molt sobre el tipus de societat que volíem. Volíem una societat on no s'utilitzés la categoria home o dona? O una societat que tingués alguna mena, no d'especialització, però sí de diferenciació perquè, després de tot, les dones tenim la capacitat de tenir filles? Per mi, les diferències no són el problema, el problema és la jerarquia. La jerarquia fa que les diferències esdevinguin una font de discriminació, de devaluació i de subordinació. No cal construir una societat on no hi hagi diferències, potser podem decidir que algunes diferències són bones.

També exposes que l'acumulació primitiva de capital també va ser l'acumulació i la divisió de les diferències, no només en la classe treballadora, sinó també pel que fa al gènere, l'ètnia i l'edat.

Marx va dir diverses vegades que, quan parlem d'acumulació primitiva, realment, estem parlant de l'acumulació de treball. El que fa el capital en la primera fase de desenvolupament és l'acumulació de la classe treballadora. Un altre aspecte de l'acumulació és la divisió, l'acumulació de la divisió, que és el moment fundacional del racisme i del sexisme. Jo sempre insisteixo un cop i un altre en la importància d'això, fins i tot avui dia. El fet que el capitalisme pugui organitzar diferents règims de treball ha estat una de les armes més poderoses que ha utilitzat per aturar els processos revolucionaris. Primer, perquè divideix la gent; en segon lloc, perquè pot utilitzar alguns grups als quals delega poder, per exemple, els homes per controlar el treball de les dones. A través de l'ús del salari, el capitalisme ha pogut amagar moltes àrees d'explotació, com el treball domèstic, i fer-les aparèixer com a naturals.

“Les diferències no són el problema, el problema és la jerarquia que fa que les diferències esdevinguin una font de discriminació, de devaluació i de subordinació”

La construcció ideològica de les diferències està estretament relacionada amb la construcció material. Així es creen diferents formes d'invisibilitat, dividint les persones i utilitzant-les les unes contra les altres. L'habilitat del capitalisme d'externalitzar i dividir el treball ha estat molt gran. Si agafem un ordinador, per exemple, no sabem quina quantitat de treball ni de quina mena s'ha emprat per construir-lo. En un ordinador, hi ha molt treball manual que s'ha fet al Congo per excavar les mines, treure el liti, etc. Aquesta és la divisió del treball, aquesta és la construcció de les diferències.

L'art d'actuar

A mig camí entre l'art i l'activisme social, trobem un model original de protesta i d'acció directa que s'escapa de la lògica violència-noviolència i és capaç de superar la repressió política i la manipulació mediàtica, l'artivisme. L'ús de l'humor, la

festa i el color converteix la resistència en un espai de creació capaç de connectar amb nosaltres a través de les emocions. Però, quins nous models d'intervenció social trobem rere les pràctiques artístiques?

Oriol Agulló

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

Subvertising, culture jamming, adbusting. Aquests tres termes designen un tipus d'activisme públic que s'oposa a l'imperi del capitalisme feroç i de les grans corporacions. Es tracta d'un activisme que emprava els vehicles de propaganda capitalistes, com la publicitat i els mitjans de comunicació, però que en tergiversa l'ús hegemònic: això vol dir que els mateixos mitjans que tradicionalment han servit per propagar idees capitalistes esdevenen altaveus per denunciar les contradiccions del sistema, les dissonàncies entre els missatges corporatius i la realitat desmaquillada de les grans corporacions.

La pràctica de *subvertising* (de l'anglès, subvertir i destruir l'ordre establert, els principis, una regla, etc.), juntament amb l'*advertising* (de l'anglès, publicitat), ha esdevingut un corrent cultural amb seguidors arreu del món. Les anomenades artivistes fan ús d'aquest art de la resistència cultural per sabotjar campanyes i corporacions i per fer aflorar les mentides.

Els col·lectius d'artivistes entenen l'art com una relació social: manlleven l'estètica de l'art i l'apliquen políticament.

Els col·lectius d'artivistes, que creixen i guanyen incidència en contextos de crisi, entenen l'art com una relació social: manlleven l'estètica de l'art i l'apliquen políticament. Les accions d'aquests col·lectius busquen el canvi social, però no tenen límits ni formes preestablertes: poden ser intervencions artístiques en el consum, guerrilles de la comunicació, mobilitzacions carregades d'humor o altres tipologies de desobediència. L'objectiu d'aquests col·lectius és crear noves narratives que alterin els signes i els codis clàssics i persuadeixin la gent a través d'històries. L'artivisme, però, no obre camins per crear un món nou, sinó dreceres creatives per reapropiar-se de la pròpia vida.

Influències

Una cita de referència a casa nostra en el camp de l'art de la comunicació radical és el festival The Influencers, que es fa cada any al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona des de 2004. Impulsat pel col·lectiu 0100101110101101.org, l'encontre reuneix alguns dels grups capdavanters de l'art de la comunicació no convencional i l'entreteniment radical.

2.000 metres quadrats de nous sostres coberts amb fotografies del projecte 'Inside Out' a la ciutat de Kibera, Kenya

A l'edició d'enguany, que va tenir lloc el febrer de 2012, el festival va promoure el projecte artístic *Inside Out*, que exposa retrats fotogràfics en blanc i negre a llocs públics per descobrir, revelar i compartir les identitats, les conviccions i les lluites de persones de tot el món. Aquesta iniciativa, d'abast mundial, pretén teixir un gran *collage* col·lectiu.

Equipatge perquè els directius de l'Organització Mundial del Comerç mantinguin l'ordre a les maquiles, proposat pel grup de correctors d'identitat Yes Men

Al llarg de diverses edicions, el festival The Influencers ha dut a Barcelona membres de col·lectius com el nord-americà Adbusters, un dels més coneguts en el terreny de la contrapublicitat; l'agrupació italiana Molleindustria, que programa videojocs alternatius; l'associació de *flashmobs* nord-americana Improv Everywhere, i el grup de suplantació d'identitats corporatives The Yes Men. Aquest col·lectiu es dedica a robar la identitat d'indústries, companyies i governs i fer coses ridícules per deixar en evidència les seves pràctiques. La primera acció d'aquest grup d'artivistes va ser la creació, l'any 1999, d'una pàgina falsa de l'Organització Mundial del Comerç (OMC), just abans de la cimera que s'havia de fer a Seattle. Arran d'aquesta acció, les artivistes van rebre peticions de conferències i no van desapropiar l'oportunitat de fer-se passar per responsables de l'OMC i emetre discursos crítics amb l'organisme.

Desobediència creativa

L'escenari on es desenvolupa la comunicació està canviant. A la nova estructura social comunicativa, s'han filtrat valors, estètiques i interessos provinents de diferents moviments i iniciatives; s'han creat nous usos, nous llenguatges i noves pràctiques socials.

En aquesta cruïlla, trobem Enmedio, una associació cultural nascuda l'any 2007 al barri del Poble-sec de Barcelona. Des que va néixer, s'ha centrat a generar i promoure projectes que vinculin l'art, la política, les noves tecnologies i la cultura lliure. Des de fa cinc anys, el col·lectiu organitza tallers, produccions audiovisuals i una

programació setmanal gratuïta anomenada *Los jueves enmedio*.

Les persones que integren Enmedio constitueixen un grup heterogeni: algunes d'elles han participat d'iniciatives com Las Agencias, Yomango, Pret a Revolter, Forumatón, New Kids on the Black Block o No vas a tener casa en la puta vida i compten amb gairebé dues dècades d'experiència en el món de l'activisme creatiu.

Entre les accions més sonades que ha impulsat el col·lectiu, destaca la *Festa a l'INEM* de l'any 2009, una *performance* on més de quaranta persones van entrar per sorpresa en una cèntrica Oficina de Treball de Barcelona i van fer música i gresca per criticar el sentiment de decadència de la societat causat per l'incipient augment de població aturada. L'acció es va difondre ràpidament a Internet.

El taller fotogràfic *Planta cara a la crisi*, dut a terme el maig de 2011 a la plaça de Catalunya de Barcelona, o el que van dur a terme fa pocs mesos en col·laboració amb la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) també han servit per denunciar de manera creativa una realitat social. En aquest darrer cas, el col·lectiu ha fet visible la lluita de les persones que han rebut amenaces de desnonament fent-los retrats de grans dimensions i enganxant les fotografies de les afectades als murs dels carrers.

+INFO

www.enmedio.info

Eines per a l'acció

El mes de març d'enguany, sota el nom *Cómo acabar con el mal*, Barcelona va acollir una cita internacional d'activisme creatiu, que va néixer gràcies a la perseverança del col·lectiu Enmedio i a les donacions de centenars de persones a través de la plataforma de micromecenatge Goteo.org. L'esdeveniment, d'accés lliure, va dotar les assistents d'eines creatives per a la transformació social, pensades per ser aplicades tant al carrer com a la xarxa.

Entre els col·lectius d'artistes que hi van participar, n'hi ha alguns amb trajectòries interessants:

Gac

El Grupo de Arte Callejero va néixer el 1997 a Buenos Aires i treballa amb accions artístiques anònimes i de destrucció col·lectiva. Una de les més destacades és un cartell per recuperar la memòria anomenat *Aquí viven genocidas*.

Flo6x8

Es tracta d'un col·lectiu activista, artístic i folklòric no-violent, nascut a Sevilla però present a diferents llocs de l'Estat espanyol. Les artistes empenen el flamenc per plantar cara al sistema financer i actuen als caixers i les seus bancàries per denunciar públicament la responsabilitat de les elits financeres en la crisi.

A.F.R.I.K.A. Gruppe

És el grup que va escriure, ara fa deu anys, el popular *Manual de Guerrilla de la Comunicació*, una caixa d'eines plena de tàctiques i estratègies per a l'acció directa creativa i efectiva.

Not an Alternative!

Aquest col·lectiu, ubicat a Brooklyn (Nova York), combina eines proce-

dents de la publicitat, l'arquitectura i el disseny industrial i fa accions de denúncia social. És una referència per a les artistes dels Estats Units.

Memetro

Les artistes d'aquest grup asseguren que pateixen un trastorn de memòria que les incapacita per recordar que, segons la normativa, cal validar el bitllet del metro.

Yomango

De la mateixa manera que les marques venen estils de vida, Yomango n'ofereix un de propi: *manjar* o robar

amb la idea de separar el desig del consum. És un moviment basat en la desobediència social i en l'acció directa.

John Jordan

Aquest artista és cofundador de Reclaim the Streets (1995-2001) i del Laboratory of Insurrectionary Imagination (2004-2012) i aplica la imaginació creativa a les lluites dels moviments socials. Ha inventat metodologies d'acció directa com The Clandestine Insurgent Rebel Clown Army, un exercici de pallasos que s'enfronta al poder.

'Kit per acabar amb el mal', una sèrie d'eines per a divertir-se i protestar, creat per Enmedio i La Modelo

Tècniques de la comunicació de guerrilla

Afirmació subversiva:

Exagerar públicament el discurs de l'empresariat i la classe governant per desemmascarar la retòrica de la tolerància, el civisme i el que és políticament correcte.

Tergiversació:

Treure imatges i objectes del context habitual i posar-les en un altre lloc de manera irònica.

Falsificació:

Suplantar algú amb poder per parlar durant un temps limitat utilitzant el seu nom i fent servir la seva autoritat.

Camuflatge:

Imitar l'estètica dels poders dominants per fer desobediència civil.

Invençió de fets:

Crear notícies sobre fets socialment justos per denunciar injustícies socials i posar en evidència els mecanismes de producció de notícies i d'imatges mediàtiques.

Correcció de l'espai públic:

Utilitzar els missatges dels cartells, els monuments, els senyals de trànsit i les parets per fer denúncia social.

Alteració de la publicitat:

Atacar i desmitificar amb humor la propaganda del sistema que es troba a la via pública.

Teatre invisible:

Fer representacions improvisades ocultant-se entre el públic en actes institucionals.

"All the news we hope to print"

Sota aquest lema, l'11 de novembre de 2008 va sortir el carrer el fals *The New York Times*, un diari amb el mateix aspecte que el rotatiu novaiorquès i amb un tiratge de més d'un milió d'exemplars, que es van distribuir de manera gratuïta per Nova York. A diferència de l'autèntic rotatiu, les catorze pàgines d'aquest experiment recollien notícies que no havien passat, però que podrien passar si el món fos més just socialment.

"Estaven preparats per un grup violent, però no per un exercici de pallasos"

L'any 2003, una visita de l'expresident dels EUA al Regne Unit va propiciar el naixement del Clandestine Insurgent Rebel Clown Army (CIRCA). A través d'un maquillatge clàssic de pallaso i d'uns vestits militars complementats amb ornaments de colors i logotips polítics, les manifestants aconsegueixen una atmosfera còmica i mantenen l'anonimat durant les protestes.

Després de les intenses accions organitzades al voltant de la cimera del G-8 de Gleneagles, el juliol de 2005, van començar a aparèixer exercicis de pallasos arreu del món.

Clandestine Insurgent Rebel Clown Army un exercici de pallasos sorgit arran de les manifestacions contra la guerra de l'Iraq, l'any 2003

Crist de la Sang

FOTOGRAFIA I TEXT: Enric Borràs

Ltu, la imatge religiosa més venerada de Mallorca, de què serveixes? Des del segle XVI que ets a l'església de l'Hospital General de Palma i ets incapaç d'evitar que tanquin l'hospital. Només claves ells ulls de guix buit a qui se't planta al davant, et besa el peu o se t'agenolla ple de fe cega. Són els teus els qui et deixaran orfe, els qui tancaran l'hospital que t'ha dut la fama. Sí, els qui fan bandera de defensar la teva església; els qui, quan varen prendre l'Ajuntament de Ciutat, el primer que varen fer va ser col·locar un crucifix vell damunt la taula del batle; els hereus dels qui han fet guerres en nom teu. Aquests clausuraran un centre mèdic de cures pal·liatives: un lloc on la gent va a morir de la millor manera possible. Qui sap si se'l vendran. L'hospital en funcionament més antic dels Països Catalans, un dels més vells d'Europa i un lloc que no ha aturat de curar o cuidar gent des de l'Edat Mitjana, clausurat a cop de retallada.

I tu, protegit rere una mampara de metacrilat des que un que deien boig—ho era?—et va fer a miques fa un parell d'anys.

A l'església on ets, tot és silenci. Només murmuris i el frec a frec de la roba i les soles de les sabates. Algun estossec. Dins el temple, gairebé no hi ha vida, per molt que a l'altra banda de la paret se n'acabin d'altres poc a poc, l'hospital sí que és ple de vida. De moment. Perquè allò que et dona sentit, que no és res més que l'hospital, està condemnat pel Govern d'un partit que clama els teus valors, que parla del teu Déu, de tu. Un Govern que tanca hospitals, escatima atenció mèdica als ciutadans, retalla professors, amuntega nens en aules on no hi caben i ataca la llengua dels qui hauria de servir. Són els qui es diuen teus els qui amnistien i salven els usurers, perdonant-los els robatoris i pagant-los els forats que deixen.

D'aquests, dels qui es diuen els teus serfs i et duen per bandera, en dic hipòcrites. O ets tu, l'hipòcrita? És difícil que ho sigui algú que no existeix. De què serveix una religió quan ja no pot explicar el món i ni tan sols consola els malalts que ja no hi seran? Només per justificar els poderosos, per donar-los pàtina de bon cor? A mi no m'enganyen. Ni tu.

observatori dels mitjans

observatorimijans@setmanaridirecta.info

TELEVISIÓ

'30 minuts' assenjala els bancs que es neguen a parlar

No cal esperar els premis de reconeixement per admetre que el darrer *30 minuts*, sota el títol *I els meus diners?*, és un treball periodístic excel·lent. El reportatge tracta de tot el que ha suposat la gestió de les participacions preferents, que ha acabat sent un veritable drama per a moltes persones que van optar per aquesta via d'estalvi. Encara que, per a la macroeconomia, poden ser unes quantitats petites, en molts casos, aquests diners representen la part més important del que s'ha aconseguit estalviar a les llars humils a partir del treball de molts anys, sobretot per a la gent d'edat avançada. De fet, el programa explica que centenars de milers de persones van seguir els consells de les entitats bancàries i ara es troben que no

poden recuperar els estalvis sense perdre molts diners.

Per narrar la situació, l'equip del *30 minuts* recorre a diversos experts en economia, cate-dràtics, advocats de la banca,

'I els meus diners?' explica el drama de les participacions preferents

associacions d'usuàries, exrepresentants de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) i, òbviament, testimonis d'afectades. No obstant això, tot i que s'ofereix una perspectiva molt àmplia de la situació, una de les parts determinants en el conflic-

ROBERT BONET

Les afectades per les preferents fa mesos que protesten davant les oficines de La Caixa

te va evitar fer declaracions respecte el tema: els bancs. En aquest sentit, fent un exercici sense gaire precedents, la direcció

del programa no va dubtar a assenyalar-los. Així, el reportatge finalitza amb l'aparició en pantalla del text següent: "No han vol-

gut ser entrevistats en aquest programa: Caixaabanc, Bankia, BBVA, Banco Santander, Catalunya Caixa, CECA (Confederación Española de Cajas de Ahorro), AEB (Asociación Española de Banca), CNMV i Banc d'Espanya". De totes maneres, *30 minuts* també va donar veu a algunes d'aquestes entitats a través d'imatges d'arxiu, documents diversos (com els que es van signar en casos concrets), imatges de judicis o resolucions oficials.

Tot plegat va derivar en el rècord d'audiència del programa, segons les dades de Kantar Media. Concretament, va aplegar una mitjana de 707.000 espectadors, amb un 20,1% de quota de pantalla, xifra que supera el seguiment del partit entre la selecció espanyola i la xinesa, que va congrega 680.000 persones. REDACCIÓ

TELEVISIÓ I RÀDIO

Un exassessor de Rodrigo Rato podria dirigir RTVE

El PP aposta per l'advocat de l'Estat Leopoldo González-Echenique per presidir la corporació

El dilluns passat, el PP va presentar el candidat escollit per ocupar la plaça de nou president de Radio Televisión Española (RTVE). Quan se superin tots els tràmits polítics i burocràtics, l'advocat de l'Estat (des de 1996) substituirà l'exministre de Defensa Alberto Oliart, líder de l'ens públic triat a l'època de Zapatero. González-Echenique suposa un "perfil tècnic" per procedir, entre d'altres coses, a la retallada de 204 milions d'euros decretada pel govern de Rajoy. Actualment, és el secretari general del grup NH Hoteles, entre

d'altres càrrecs de renom, però acumula un llarg historial vinculat al PP. Llicenciat en Dret i Ciències Econòmiques, va assumir diverses responsabilitats durant els governs de José María Aznar. Tal com recollia *Público.es*, en aquella època, va ser advocat de l'Estat al Ministeri d'Interior, sotsdirector dels Serveis Jurídics de la CNMV i director del Gabinet Tècnic del sotssecretari d'Economia. Precisament, en aquest darrer lloc, va ser assessor del llavors ministre d'Economia del govern d'Aznar i ara assenyalat com a responsable de diversos

desastres relacionats amb la crisi econòmica, Rodrigo Rato.

Exresponsable de banca

Pràcticament sembla que no ha tingut cap relació amb el periodisme i el seu currículum s'apropa més al de dirigent d'organismes públics i privats. Durant menys d'un any, va ser director general per al Desenvolupament de la Societat de la Informació, dins el ministeri que dirigia Josep Piqué. També va ser conseller de diverses societats mercantils i secretari del consell d'administració d'Autopistas de Navarra (Audenassa) i va

exercir com a docent a diferents centres. Ara bé, amb 43 anys, també compta amb experiència com a personal destacat de banca. De 2003 a 2008, va ser secretari general del grup Barclays España i durant menys temps del Banco Zaragozano.

CiU hi col·loca un enginyer industrial

Després de diverses polèmiques i dimissions, la intenció del PP és que el consell de RTVE compti amb nou persones, cinc proposades per aquest partit, tres a repartir entre PSOE i Izquierda Plural i un de

CiU. Per la seva part, el PSOE ja ha titllat el procés de "farsa" i té intenció de no presentar-hi candidatura. En canvi, CiU sí que ho farà. La formació conservadora va ser l'única que va donar suport a l'executiu central en la modificació del sistema per elegir la nova presidència i ara comptarà amb el sabadellenc Oscar Pierre com a conseller. Es tracta d'un enginyer industrial que actualment presideix Sociedad Business T&G SA i que compta amb estudis a l'Escola Tècnica Universitària Superior de Terrassa i a l'Escola de Negocis IESE. REDACCIÓ

FREQUÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | **Contrabanda** 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | **Ràdio Línea IV** (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica** 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | **Ràdio RSK** 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | **Ràdio Trama** 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos** 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | **Postscriptum Radio** (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania** 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | **Ràdio 90** 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara** 104.4FM València www.radioklara.org | **Ràdio Malva** 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | **Radio Aktiva** 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | **Radio Mistelera** 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv> | **Gramenettv** Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMERCRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIJUMENGE: 23h. Zienzia i Zpiritu.

Diagonal

LAS SUSCRIPCIONES HACEN POSIBLE ESTE PROYECTO

SUSCRIBETE DESDE 25€

Cooperatives de Treball de Catalunya

Som a Sants, al servei de les cooperatives

c. Premià, 15, 1a planta 93 318 81 62
www.cooperativestraball.coop

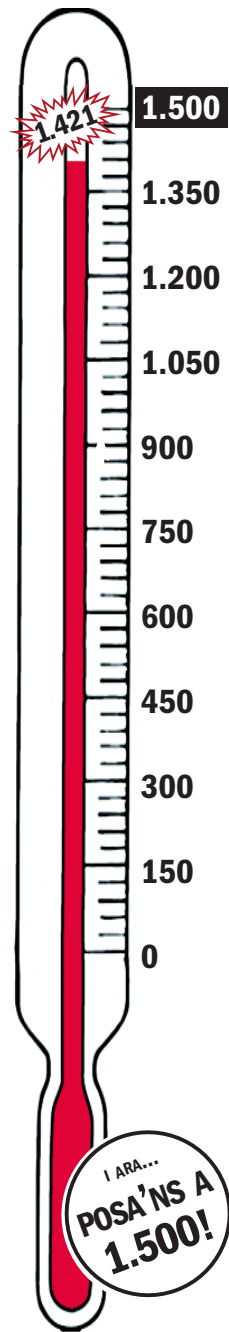
Té amargo

Les conseqüències de l'ocupació marroqui del Sàhara Occidental

www.pol-len.cat

. SUBSCRIPTÒMETRE

I ARA...
POSA'NS A 1.500!

Si et subscrius* a la Directa, per només 5 euros* més, tindràs el llibre #RT15M

*MÉS DESPESSES
D'ENVIAMENT SI N'HI HA

IL·LUSTRACIÓ DIRECTA

Exposició del 4 de juny al 30 de juny

Aquesta exposició és un recull de 5 anys del Setmanari de Comunicació Directa per conèixer la feina dels il·lustradors i il·lustradores que posen imatges als continguts del setmanari.

INAUGURACIÓ
DILLUNS 4 DE JUNY DE 2012 - A les 20h
A l'Ateneu Popular Julia Romera - c. Sant Ramon, 51 (Santa Coloma de Gramenet)

SETMANARI DE COMUNICACIÓ DIRECTA
www.directa.cat

ATENEU POPULAR JULIA ROMERA
Carrer Sant Ramon, 51 - Santa Coloma de Gramenet
www.ateneusantacoloma.cat

. PUNTS DE VENDA

BARCELONA. GRÀCIA: Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Papereria Cercles · Bailen 201 | Quiosc Punt i Coma · Guillem Tell, 29 | Estanc · Roselló amb Castillejos | Quiosc República Argentina · República Argentina 233. **EIXAMPLE:** Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **GUINARDÓ:** Llibreria Rocaguinarda · Xiprer 13. **SANT ANDREU:** Bar La Lira · Coroleu, 15 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Ateneu Llibertari del Palomar · Coroleu, 82. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274. **CIUTAT VELLA:** Taller de Músics · Requesens, 3-5 | Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquín Costa, 34 | Logofobia · UB Raval, dimarts de 10h a 18h | Quiosc Colom · Rambles | Etnomusic · Bonsuccés 6 | Quiosc Tallers · Rambles | Quiosc Canaletes · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16 | Quiosc Can Mantega · Joan Güell amb Can Mantega | Quiosc Cotxeres · Sants, 79 | Quiosc Francisco · Vilar-dell | Coop57 · Premià, 15. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **CALDES DE MONTBUI:** Quiosc del Caprabo · Av. Pi i Margall, 183 | Papereria Can Rosell · Av. Josep Fontcuberta, 118. **CARDEDEU:** Quiosc del Centre · Ctra. de Cànoves, 4. **CORNELLÀ DE LLOBREGAT:** CGT Cornellà · Ctra. d'Esplugues, 46. **GIRONA:** Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | Quiosc · Plaça Catalunya | Logofobia · UdG, dijous de 10h a 18h. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc · Plaça del Repartidor. **IGUALADA:** Llibreria Cal Rabell · Santa Caterina, 17 | Llibreria Llegim · Ptg. Capità Galí, 4. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | Espai Funàtic · Pi i Margall, 26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9. **MOLINS DE REI:** Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45. **MONTMELÓ:** Llibreria Guasch · Major, 43. **PALMA DE MALLORCA:** Llibreria Mallorca · Església de Santa Eulàlia 11. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Quiosc Piscis · Avinguda Montserrat, 45. **RIPOLLET:** El Local · Monturiol, 32. **SABADELL:** Can Capablanca · Comte Jofre 30. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Aramateix · Montserrat 3. | La Krida · Sicília, 97. | Llibreria Distrivinyes · Sant Ramon, 22. **SANT PERE DE RIBES:** Llibreria Galdà · Plaça de la Font, 2. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SOLSONA:** Llibreria Cal Dach · Sant Miquel, 5. **SITGES:** Quiosc Can Jorner · Major, 8. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **TÀRRAGA:** Llibreria Bufavents · Major, 23 | Fem Cadena · Av. Barcelona, 81. **TERRASSA:** Terrassa Respon · Societat, 6 | Llibreria Synusia (Ateneu Candela) · Sant Gaietà, 73. **VALÈNCIA:** Cafè Tendur · Historiadora Silvia Romeu, 6 | Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petrillo, 9 | Sodopau · Carnissers 8. **VILAFRANCA DEL PENEDES:** La Fornal · Sant Julià, 20.

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

Butlleta de subscripció

DIRECTA

Nom..... Cognoms..... Edat.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres _____ euros

Forma de pagament: Domiciliació (escriu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebre cada setmana la publicació durant un any

Si No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Com has conegut la Directa?.....

Ens comprometem a no facilitar les dades a tercers ni fer-les servir amb finalitats alienes a la Directa i a esborrar-les en cas de baixa

Un cop hagi omplert la butlleta ens la pots fer arribar a la nostra adreça postal: carrer Riego 37 baixos esquerra, 08014, Barcelona. També pots enviar les dades per correu electrònic a l'adreça subscripcions@setmanaridirecta.info o entrar a la nostra web www.setmanaridirecta.info. Per a tenir més informació, podeu trucar al 935 270 982 o al 661 493 117

roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

EGIPTE · 'CADENA PERPÈTUA' PER MUBARAK I ABSOLUCIÓ DELS CAPS POLICIAIS RESPONSABLES DE LA MORT DE 846 MANIFESTANTS

'El judici del segle'

Marc Almodóvar
El Caire

Visiblement nerviós, el jutge Ahmed Refaat va llegir la sentència de l'anomenat *judici del segle*. Inicialment, va esclatar l'eufòria entre les famílies de les màrtirs congregades a l'Acadèmia de Policia del Caire, on s'han desenvolupat les 46 sessions d'aquest llarg procés: cadena perpètua per al rais i el seu ministre d'interior Habib el Adly per la mort de manifestants durant l'alçament popular del 25 de gener. Mohamed Hosni Mubarak, el dictador que va governar Egipte amb mà de ferro durant gairebé 30 anys, es va convertir, així, en el primer dirigent àrab condemnat judicialment per un tribunal nacional.

Però, rere el foc d'encenalls dels titulars, s'amagava la realitat d'una sentència que va ser qualificada de política per les forces revolucionàries. A mesura que el jutge Refaat llegia la resta de resolucions, l'eufòria dels sectors revolucionaris es convertia en oberta indignació.

Entre els absolts, hi ha Ismael Shaer, mà dreta del ministre d'Interior, i H. Abd el Rahman, antic director de la 'Gestapo egípcia'

Sis dels més alts responsables de les forces policials van ser absolts de la mort de 846 manifestants durant l'alçament popular del gener de 2011. El jutge va declarar que no havia trobat proves suficients per inculpar-los en un dossier que ocupa més de 60.000 pàgines i que conté més de 1.536 declaracions. Entre els absolts, hi ha Ismael Shaer, mà dreta del ministre d'Interior, i H. Abd el Rahman, antic director de l'aparell de seguretat de l'Estat -descrita com "la Gestapo egípcia" per les forces revolucionàries-, considerat el màxim responsable de la tortura política sistemàtica i del segrest i la desaparició de persones opositores.

La sentència tampoc condemnava Adly i Mubarak per haver ordenat la mort de manifestants, ja que considerava que no hi havia prou proves. Sí que els condemnava, però, per no haver-ho impedit, mitjançant una argumentació jurídica feble que, segons moltes veus expertes, podria caure fàcil-

Protestes davant de l'acadèmia de policia del Caire, escenari del judici contra Mubarak

ment amb les apel·lacions que ja s'han interposat. Tot i que es parla de cadena perpètua, en realitat, es tracta d'un empresonament que no pot superar els 25 anys i que, amb els 84 anys del rais, podria ser revocat fàcilment per raons de salut. Diversos mitjans ja filtraven suposats defalliments del president en el moment de ser ingressat a la unitat especial de l'hospital de la presó de Tora, on va ser transferit finalment per ordre de la fiscalia, cinc mesos després que s'emetés una resolució parlamentària a tal efecte. El condicionament d'aquesta unitat especial, que compta amb un servei d'atenció personalitzada les 24 hores del dia, ha costat prop de 600.000 euros.

En una altra part del mateix judici, el tribunal va retirar els càrrecs de corrupció contra Mubarak i els seus fills Alaa i Gamaal i contra el fugitiu amb passaport espanyol Hussein Salem per la venda de gas a Israel. També els va absoldre de la resta de càrrecs per corrupció perquè, segons la sentència, ja havien prescrit. La majoria d'encausats, però, continuaran retinguts a l'espera que es resolguin altres judicis pendents en contra seu.

Davant d'això, a través de les xarxes socials, diverses persones

es preguntaven qui havia matat les manifestants i declaraven irònicament que la revolució havia estat cosa del Photoshop. Mentre Amnistia Internacional denunciava que la sentència "no aportava la plena justícia", Human Rights Watch destacava que la resolució "mantenia la impunitat de la policia mentre les víctimes esperaven justícia".

Tot i que es parla de cadena perpètua, en realitat, es tracta d'un empresonament que podria ser revocat fàcilment per raons de salut

Setze mesos després de l'esclat revolucionari del 25 de gener, hi ha una absència total de sentències inculpatòries contra els prop de 160 policies encausats per la mort de manifestants. Desenes de sentències han absolt els encausats i les úniques condemnes han estat *in absentia* contra policies fugitius; unes condemnes que s'han revisat quan han trobat els encau-

sats. La majoria d'oficials de policia continuen de servei, en el millor dels casos, reubicats en noves destinacions, mentre les famílies de màrtirs denuncien assetjaments policials continus. Aquesta situació contrasta amb els prop de 12.000 judicis militars contra població civil emesos durant el mateix període, la majoria per qüestions polítiques.

Curiosament i com a mostra del doble raser, l'única sentència ferma per delictes de sang comesos durant els divuit dies de l'alçament contra el règim de Mubarak va condemnar dues persones a la forca i tres més a cadena perpètua per la mort del soldat Ahmed Samir, considerat el primer màrtir de l'exèrcit de la revolució.

La sentència va tornar a fer esclatar els carrers del país i alguna gent ja parlava d'una segona revolució. Es van fer marxes a les principals ciutats del país i la simbòlica plaça Tahrir es va tornar a omplir de gom a gom en contra de la sentència. Els grups revolucionaris reclamen la depuració de la justícia, mentre les forces polítiques exigeixen el traspàs immediat del poder i plantegen l'opció d'un Consell Presidencial que eviti fer passar la població egípcia per unes urnes controlades militarment. Aquest consell, que encara espera el vist-i-

plau d'uns reticents Germans Musulmans, comptaria amb el nasserista Hamdin Sabahi, el diplomàtic Mohamed el Baradei i l'islamista moderat Abd el Meneim Abu el Foutouh, entre d'altres.

La sentència va tornar a fer esclatar els carrers del país i alguna gent ja parlava d'una segona revolució

La sentència va arribar en plena campanya per la segona volta de les presidencials i el dia abans que comencessin les votacions per a la gent egípcia resident a l'estranger. Això va fer que els Germans Musulmans miressin d'apropar-se a les forces revolucionàries donant suport a les protestes i confrontant-se al candidat continuista Ahmed Shafiq, que reclamava respecte als tribunals i acusava la formació islamista de representar el sectarisme i l'opressió. Shafiq va arribar a acusar públicament els Germans Musulmans de pactar resultats electorals amb Mubarak.

SUAIB SALEM

TUNÍSIA • LA SITUACIÓ POLÍTICA DESPRÉS DE LA PRIMAVERA ÀRAB, LES PROPOSTES DELS GRUPS SALAFISTES I EL FUTUR DE LA REVOLUCIÓ

‘Tunistan’ o el somni perdut

Afeftlili

Activista tunisiana

L'horitzó d'esperança que va despertar la revolució tunisiana s'està enfosquint. Els atacs diaris contra l'esperit de llibertat que la va animar creen un clima d'intimidació i de violència. Sis mesos després de les eleccions parlamentàries, la situació tunisiana genera grans preocupacions. Les amenaces actuals no només són part de les dificultats que comporta tota transició democràtica, són més profundes. Hi ha el risc, com a mínim, d'arribar a un escenari com el d'Algèria, si bé el règim islamista de l'Iran no queda molt lluny. Avui dia, les mateixes activistes que cridaven contra l'antic règim es veuen forçades al silenci davant les actuacions del nou govern. Davant les cada cop més habituals violacions dels drets humans, ningú no està autoritzat a parlar contra un règim autoproclamat diví, legitimat per les eleccions i assejant pels sectors salafistes.

El moviment extremista salafista és utilitzat pel partit al poder, Ennahda, com a part de l'estratègia d'imposició del seu ordre dogmàtic a la societat. Tan bon punt es va conèixer la majoria -no absoluta- obtinguda pel partit Ennahda a les eleccions de l'octubre de 2011, els seus líders es van convèncer que havien estat investits amb poders il·limitats. La societat va testimoniar amb sorpresa la proclamació de l'inici del regne del sisè califat, que significaria l'abolició de l'Estat tunisià i de la república. El seu anunci no és casual, és

Avui dia, les mateixes activistes que cridaven contra l'antic règim es veuen forçades al silenci davant les actuacions del nou govern

l'expressió d'un pla molt antic que mai no han abandonat. Només el rebuig determinat de la societat tunisiana ha forçat Ennahda repetides vegades a fer-se enrere, contemporitzar i ajornar la consecució del pla.

Tot i que la qüestió de l'adopció de la xaria -la llei islàmica- com a font de llei no va aparèixer durant la campanya electoral del partit, el poble tunisià ha viscut durant molts mesos sota l'amenaça que s'incloués a la Constitució. Les

El fundador del partit islamista Ennahda, Rached Ghannouchi, a l'acte de cloenda de la campanya electoral de l'octubre de 2011

Manifestació del Primer de Maig a la capital de Tunísia

conseqüències haurien estat greus: s'hauria qüestionat la igualtat entre dones i homes i la no discriminació basada en les creences religioses. Una vegada més, la resistència de la societat va forçar Ennahda a fer-se enrere. Però, davant d'aquesta resistència, els líders de la formació islamista han posat en marxa una estratègia alternativa: l'intent d'introduir la llei religiosa cas a cas, norma a norma. Així es desprèn, per exemple, de les declaracions de ministres i parlamentaris que s'ocupen del dret familiar, amb mesures com l'abolició de l'adopció de mainada o els incentius per eludir el matrimoni civil recorrent al matrimoni consuetudinari, prohibit per la llei republicana perquè situa a les dones en una situació precària i, de fet, legalitza la poligàmia.

L'exhortació d'un dels fundadors d'Ennahda, durant una sessió parlamentària, de "matar, crucificar, amputar" les manifestants, fent referència als càstigs corporals (*hudud*), il·lustra la tendència reaccionària d'aquest moviment. El ministre de l'Interior va garantir l'aprovació a una associació que declara que el seu objectiu és establir una policia de la moral, fet que els atorgaria el dret d'intervenir en la vida privada de la ciutadania. Si es materialitzessin tots aquests acords, s'establiria un ordre jurídic-religiós antagònic al de l'Estat. Darrere d'aquestes iniciatives, s'hi amaga l'objectiu d'aniquilar el procés històric de modernització que Tunísia ha experimentat des del segle XIX. La classe dirigent actual està fent tot el possible per desmantellar els principis d'emancipació que van transformar tan profundament el país que va ser capaç de dur a terme la revolució del gener de 2011.

Les accions d'Ennahda mostren les característiques d'una contrareforma amagada sota una agenda ambigua, amb voluntat d'acostar Tunísia a l'esfera salafista de l'Islam. Fe i norma, religió i llei es confonen en perjudici de l'Estat civil. Mentrestant, la història contemporània de Tunísia indica la direcció contrària, la de la separació. La societat tunisiana a contemporània és el resultat del procés d'emancipació que s'ha perllongat almenys durant un segle i mig, si prenem com a punt de partida el Pacte Fonamental de 1857 i l'elaboració, el 1861, de la primera constitució al món àrab.

Durant els darrers mesos, Ennahda ha emprès una ofensiva generalitzada contra els llocs i les figures que representen la modernitat: atacs de gent fanàtica a la universitat i a seus de mitjans de comunicació, violència verbal i física contra professorat i periodistes. El desig de controlar la informació s'ha fet evident amb les amenaces de privatitzar la ràdio i la televisió públiques. La Unió General de Treballadors Tunisians (UGTT) ha estat objecte d'assetjaments. Les crides als assassinats fetes des de les mesquites estan augmentant.

El partit governant, que manté el monopoli sobre tots els ministeris, està organitzant l'ensorrament de l'Estat amb l'objectiu de crear

un clima d'inseguretat per intimidar qui s'oposi als seus objectius hegemònics. Però les mobilitzacions massives contra aquestes polítiques han anat en augment, per exemple, el 20 de març, el 9 d'abril i l'1 de maig.

Però els aliats d'Ennahda, especialment els presidents provisionals de la república i de l'Assemblea Constituent, no estan exempts de crítiques. El seu suport manifest a la causa democràtica feia esperar que adoptessin una funció crítica a favor del manteniment de la separació entre l'Església i l'Estat i moderessin la voluntat hegemònica dels islamistes, però aquesta funció s'està debilitant. Les preocupacions van augmentant quan, després de la violència del 9 d'abril contra manifestants pacífiques, el president provisional de la república va donar l'esquena tant a les víctimes com als agressors. La por és que s'hagin convertit en mers auxiliars impotents.

Així doncs, de moment, es manté la vaguetat sobre la data de les properes eleccions. D'acord amb el decret de formació de l'Assemblea Constituent i el govern que se'n deriva, el termini legal del mandat acaba el 23 d'octubre de 2012. El desig de dominació d'Ennahda s'ha tornat a fer visible amb l'intent que la composició de l'Autoritat Electoral reflectís la de l'Assemblea Nacional Constituent, cosa que faria que restés sota el control del partit majoritari.

L'enfonsament dels partits republicans està dilapidant les esperances nascudes arran de la revolució del gener de 2011

Per ara, els partits republicans s'han vist incapaços d'aprovar la transferència prevista del poder. La tendència a la dispersió dels partits democràtics només pot facilitar l'estratègia hegemònica d'Ennahda. Fins ara, el narcisisme i el xoc d'egos han impedit les seves accions. El sorgiment d'una nova aliança republicana obligaria Ennahda a revisar la seva estratègia. Una nova redistribució de l'equilibri faria reviure dins el moviment islamista el desig fort i autèntic d'adaptar la fe a les condicions d'una democràcia moderna i no al revés. De moment, però, l'enfonsament dels partits republicans està dilapidant les esperances nascudes de la revolució.

REGNE UNIT · L'IMPACTE DELS JOCS OLÍMPICS DE LONDRES (I)

El fals relat de la regeneració urbana

Oriol Barba, Anna Subirats
Londres

A Londres, si agafem el metro a la cèntrica estació de Westminster i ens desplaçem en direcció est a través de la línia Jubilee, cada dues estacions, l'esperança de vida de la població del barri disminueix un any, segons dades de l'Ajuntament. A Stratford, barri situat a l'extrem est de la ciutat que es convertirà en l'epicentre dels Jocs Olímpics de Londres a partir del proper 27 de juliol, l'esperança de vida és cinc anys inferior respecte el centre de Londres. En el context del Regne Unit, el país de l'OCDE on les desigualtats han augmentat més els darrers 30 anys, Londres és el màxim exponent d'aquest fenomen.

La promesa olímpica es basa en el reequilibri de Londres i té com a objectiu igualar els nivells socioeconòmics entre l'oest i l'est de la ciutat. El projecte se centra en un discurs al voltant del llegat i la regeneració urbana i, per assolir-ho, ha utilitzat el referent de Barcelona'92 en nombroses ocasions pel que fa a la millora econòmica i social d'àrees urbanes deprimides. El cicle econòmic ha afectat notablement el desplegament de Londres 2012, que s'ha hagut de dur a terme en època d'austeritat i control pressupostari, tot i que la ciutat va guanyar la candidatura l'any 2005, en un context de creixement. En aquesta línia, el Comitè Organitzador de Londres ha posat especial èmfasi a justificar l'alta inversió pública -inicialment prevista en 9.300 milions de lliures

(11.400 milions d'euros), però que ha acabat superant els 11.000 milions de lliures (13.500 milions d'euros)-per legitimar un projecte que, actualment, resulta molt desproporcionat als ulls de l'opinió pública.

El discurs oficial presenta els jocs com una oportunitat única per situar l'est de Londres definitivament "al mapa", seguint la tendència global d'utilitzar grans esdeveniments com a catalitzadors de projectes de regeneració urbana que apleguin gran quantitat de recursos. El discurs -ple de conceptes cada dia més ambivalents, com *sostenibilitat*, *comunitat* i *regeneració*- s'alimenta de l'aparent consens i del ca-

El projecte olímpic no ofereix cap garantia que la riquesa que es generi es quedi a l'àrea i beneficiï la població local

ràcter excepcional que envolta els esdeveniments esportius per justificar i promoure l'acció de "crear un nou tros de ciutat", en paraules del cap d'Arquitectura i Urbanisme de l'Olimpic Delivery Authority Ricky Burdett.

El Parc Olímpic està situat al Lower Lea Valley, entre els tres barris londinencs de Hackney, Tower Hamlets i Waltham Forest. Tot i ser una de

Protesta contra la construcció d'una pista de bàsquet a la zona de Leyton Marsh, a l'est de la ciutat de Londres

les zones amb les rendes més baixes de la ciutat, al llarg dels últims anys, l'àrea ha estat capaç de generar una dinàmica pròpia allunyada del Londres globalitzat oferint una alternativa social, cultural i econòmica al model de ciutat global. Actualment, una comunitat atreta pel cost baix de l'habitatge, el gran valor ecològic i el caràcter fronterer i relativament aïllat de la zona, és amenaçada pel projecte de redefinició de l'est de Londres. Es tracta d'una àrea tradicionalment industrial i portuària, amenaçada per un nou desenvolupament urbanístic basat en valors capitalistes. La presència de sol *lliure*, unes connexions de transport

públic excel·lents i la proximitat als dos pols econòmics i financers de Londres (la City i Canary Wharf) ofereixen grans perspectives econòmiques i atrauen els interessos privats britànics i internacionals cap a la zona.

El projecte olímpic londinenc combina la construcció d'equipaments permanents amb equipaments temporals, amb l'objectiu d'alliberar sol per a la construcció d'habitatge un cop acabats els jocs i recuperar part de la inversió feta amb la venda de les instal·lacions temporals. Està previst que un 35% dels habitatges nous tinguin la condició d'"assequibles" (*affordables*),

un concepte ambigu que no especifica els criteris que regiran la seva posada al mercat ni si es tractarà d'habitatge social o no. A més, el sol adquirit per construir el Parc Olímpic no ha estat inclòs al pressupost dels jocs, ja que es preveu vendre'l i recuperar la inversió, fet que encara afegeix més dubtes sobre fins a quin punt serà "assequible" el 35% de l'habitatge construït.

Tot i que el discurs oficial parli de millorar la situació socioeconòmica de la població de l'est de la ciutat, de moment, el projecte no ofereix cap garantia que la riquesa que es generi es quedi a l'àrea i beneficiï la població local. Més aviat el contrari, ja que tot fa pensar que l'augment dels preus provocarà un desplaçament forçat de població i accelerarà els processos de gentrificació que ja s'han començat a produir en altres barris de l'est. Els anglesos ja han començat a negociar amb Rio 2016 i Glasgow (seu dels Jocs de la Commonwealth el 2014) per reutilitzar i vendre els edificis olímpics. Així doncs, el negoci dels jocs ja ha començat: qui paga què? Qui guanya què? Com i qui recupera la inversió? Quins són els costos per a la població local? Aquestes són algunes de les preguntes que, de moment, queden sense resposta.

Un procés de regeneració positiu és aquell que reforça el cicle ja iniciat per la comunitat local, que confronta el planejament amb els processos existents a l'àrea i no ignora el conflicte. No sembla que el projecte londinenc compti amb cap d'aquestes tres condicions. L'est de Londres, llar dels personatges històrics més lúgubres de la ciutat, encapçalats per Jack l'Esbudellador, està a punt de patir un rentat de cara que serà molt rendible per a alguna gent, però no tindrà en compte, una vegada més, les dinàmiques socials existents a la zona fins avui.

El Parc Olímpic està situat al Lower Lea Valley, entre els barris londinencs de Hackney, Tower Hamlets i Waltham Forest

expressions

expressions@setmanaridirecta.info

La festa torna al poble!

Les festes majors alternatives creades per comissions independents del consistori municipal cada vegada tenen més èxit

Comença el bon temps i, amb ell, arriben les festes majors de moltes localitats del nostre territori. Gràcies a les iniciatives d'associacions veïnals, entitats o altres col·lectius, aquestes celebracions han pogut tornar a ser pensades pel poble. Els actes paral·lels als que plantegen les diverses administracions locals cada vegada arrelen més. Algunes festes, com les de Santa Coloma de Gramenet, enguany faran onze anys i altres, com les Festes Alternatives del Coll-Parc de la Creueta del Coll (Barcelona), han evolucionat cap a un festival d'arts escèniques per la transformació social.

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

ALBERT GARCIA

és del poble i per al poble, ben lluny de les administracions i les institucions. Desgraciadament, des de fa molts anys, en detriment d'aquesta tesi, les celebracions més importants de moltes localitats han estat organitzades exclusivament pels consistoris respectius. En la majoria de casos, l'Ajuntament decideix els actes que s'hi faran i qui els durà a terme. També acostumen a contractar empreses especialitzades en el món de l'oci, que, lluny de tenir en compte les preferències del veïnat de cada localitat, solen implantar un model únic, basat en la tendència de moda del moment, imposada pel que anomenem *mainstream*. En contra d'aquest tipus de celebracions, que cada cop s'allunyen més de la realitat i de l'essència de la festa i que obvien les entitats locals en detriment de les empreses privades de fora, des de fa més d'una dècada, per tot el territori dels Països Catalans, s'han anat imposant de mica en mica les festes alternatives, autogestionades o populars. Celebracions que volen tornar el protagonisme a les persones i excloure d'aquest àmbit festiu les institucions religioses i polítiques o qualsevol tipus de celebració imposada.

“La festa, per tant, no es comprava, no era un valor de canvi, sinó que es feia entre tots i totes”. Aquesta és una de les idees que l'historiador i filòsof autodidacta Félix Rodrigo Mora (Soria, 1951) exposa al seu llibre *Naturaleza, ruralidad y civilización*. En la seva essència, la festa major és la festa més gran o més important d'una població.

p1_diables de sants a les festes majors alternatives de sants de l'any 2008_(albert garcia).tif

Aquesta, independentment de la tradició que la impulsa -ja sigui pagana o secular- és el punt de trobada de la comunitat local, que se sol reunir a espais comuns com les places o els carrers. Aquest acte reafirma la pertinença de l'individu i la seva identificació amb un grup de persones o espais

concrets i, alhora, serveix per arribar a una catarsi col·lectiva i desprendre's de les tensions acumulades del dia a dia. Des d'un punt de vista antropològic, aquests serien els principals trets diferencials de les festes majors, juntament amb la importància del fet popular, és a dir, que la cele-

bració és ideada i construïda des de baix. Com apunta Jaume Colomer: “Una festa popular és una festa on els homes i les dones que viuen en una comunitat són protagonistes d'allò que s'hi fa. És a dir, que són ells els qui fan la festa a la mida del seu gust...”. Per tant, la festa popular, en essència,

La coordinadora, una eina col·lectiva per la festa

L'embrió de l'actual Coordinadora de Festes Majors Alternatives (CFMA) va aparèixer el 2009, quan les comissions de festes de Borriana (la Plana), Sants (Barcelona) i Vilallonga (la Safor) van posar en comú les seves experiències i necessitats. Actualment, la CFMA està integrada per prop de vint-i-dues comissions d'arreu dels Països Catalans.

Mitjançant la coordinadora, s'intenta crear una xarxa per donar una resposta comuna a les dificultats i les traves amb què topen els diferents col·lectius que impulsen les festes i poder desenvolupar-les amb normalitat. També s'hi aporten recursos per a l'intercanvi d'activitats, infraestructures i coneixements entre els diferents esdeveniments autoges-

tionats i s'ofereix ajuda a totes aquelles comunitats que vulguin recuperar la seva celebració popular de manera autogestionada.

Algunes de les més conegudes i veteranes són les de Castelló de la Plana (maig), les Falles Populars de València (març), les festes alternatives de Korneya de Llobregat (juny), Cardedeu, Manresa, Sants, Bous de Borriol i Vilafranca del Penedès (agost), Santa Coloma de Gramenet, Sarrià (Barcelona), el Prat de Llobregat i Tarragona (setembre) i Sant Andreu de Palomar (desembre).

+INFO

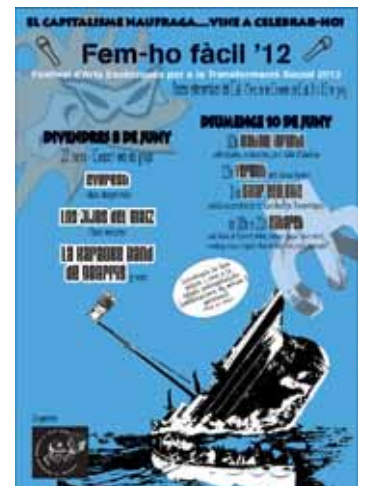
www.coordinadoradefestes.wordpress.com

'El capitalisme naufraga... vine a celebrar-ho!!!'

Sota aquest lema, els dies 8 i 10 de juny, se celebren les Festes Alternatives del Coll-Parc de la Creueta del Coll. Ara fa deu anys, es va plantejar tornar a recuperar aquesta celebració, que havia caigut en l'oblit arran d'uns canvis de dates del consistori que no van afavorir la festa. Fa quatre anys, en lloc de fer un únic concert, que sovint quedava força pobre, es va decidir reconvertir la festa en un festival d'arts escèniques basat en l'esperit crític i el compromís social i polític.

El Fem-ho fàcil!, nom que rep el festival, està organitzat per l'Assemblea de festes majors alternatives de Vallcarca-Coll, una entitat associativa vinculada a l'Ateneu Popular de Vallcarca que es va crear el 2002 per tornar la cultura popular en majúscules al barri.

El divendres 8 de juny, hi podrem escoltar els grups Everest (blues), Los Jijos del Maíz (rock mexicà) i La Karaoke Band (gresca). L'endema, també hi haurà actuacions per la mainada, amb Les folletes divertides del Bosc, un taller de funambulisme, teatre i flamenc, un cabaret, un dinar ecològic a càrrec de la cooperativa de consum del barri Les Tremantinares i, finalment, la regata anticapitalista, per preparar-se per quan tot comenci a fer aigües!

+INFO

www.apvallcarca.wordpress.com

MÚSICA

El moviment invisible, escena musical a Cisjordània

Les artistes de Cisjordània i Jerusalem pateixen les conseqüències de l'estratègia d'ocupació israeliana

GEORGE BARTOLI

El violinista palestí Ramzi Hussein Aburedwan

Sàgar Malé Verdaguer
expressions@setmanaridirecta.info

L'estratègia d'ocupació israeliana es basa en impedir el desenvolupament normal de la vida a Palestina controlant, entre altres coses, la mobilitat de la gent o deprimint la seva economia, cosa que impossibilita el desenvolupament de circuits de producció i distribució de música o l'organització de festivals.

Tot i així, existeixen pols de creació musical importants. Un d'ells és el Conservatori Nacional de Música Edward Said, creat als anys 90 i amb seus a Ramallah, Jerusalem, Beit Sahour o Betlem. A un dels CD editat pel Conservatori, es fa una anàlisi interessant de la situació: "La dispersió geogràfica dels artistes es reflecteix en la seva música, que s'expressa en diversos sentits i on cada grup i compositor mostra diferents influències artístiques. Una de les raons que expliquen aquesta varietat en la música palestina és el fet que no hi

hagi hagut cap escola de música fins l'any 1993. Tots els músics han estat autodidactes o han estudiat a països àrabs, Europa, els EUA o Rússia".

El conservatori Edward Said reagrupa músics que estaven en actiu, mobilitza músics joves i adults a través de cursos, atrau estrangers que s'integren a l'equip de professorat o organitza festivals i gravacions (a través de la productora Yabbus). Ha impulsat moltes iniciatives, com orquestres juvenils, grups sorgits de músics destacats com Suhail Khoury, o altres que agrupen músics internacionals amb palestins com Karloma. També s'han generat iniciatives vinculades al professorat o l'alumnat, com Turab amb el seu àlbum *Hada Leilo*, Aywa amb l'àlbum *Banafsaji*, Samer Totah amb *Ghofran*, o el jove Nizar Rohana, que ja ha gravat dos àlbums, per exemple.

Una altra cas és el d'Ahmad al Khatib, amb qui el conservatori va gravar l'àlbum *Sada*, un treball

profund de llaut i, ahora, un crit de denúncia en plena ocupació de Ramallah durant la segona Intifada. També destaca Khaled Jubran, que va ser membre de l'Oriental Music Ensemble i després va fundar un altre espai creatiu palestí: l'Al-Urmawi Center Mas-hreq Music.

Finalment, cal esmentar el grup Sabreen, una de les formacions més rellevants de la renovació contemporània dels sons àrabs palestins i un exemple de la música com a mecanisme de resistència a l'ocupació. Tot i que van aturar la seva activitat musical quan va marxar el cantant Kamilya Jubran, continuen actius a través del seu centre de formació a Betlem. El fill més jove del grup, Wissam Murad, cantant i llautista, està fent un treball molt refinat, instrumentat per una *ensemble* àrab, que fuig de la política; Wissam considera que la seva tasca és reforçar la identitat palestina enfortint la qualitat musical.

CINEMA

Fotogrames socials per fer aixecar veus

Can Batlló acull la projecció d'una selecció dels millors films de la mostra de documentals 'Contra el silenci todas las voces'

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

L'exhibició dels films serà possible gràcies a la feina que fa l'associació mexicana sense ànim de lucre Voces contra el silencio, que, cada dos anys des de l'any 2000, organitza l'Encuentro Hispanoamericano de Video i Documental Independiente, Contra el silencio Todas la Voces, amb la idea de promoure i difondre documentals hispanoamericans de temàtica social. El mes de maig, a Mèxic, es van atorgar els premis a les guanyadores de les vuit categories d'aquesta setena edició. Durant els dijous del mes de juny i fins el dijous 5 de juliol, tenim l'oportunitat de veure un recull de les obres premiades a Can Batlló (Barcelona).

La propera sessió, dins l'apartat dedicat a les dones, ens presentarà una coproducció entre l'Estat espanyol i el Marroc titulada *Las hijas de Penélope*, un documental on apareixen tres dones barcelonines que, després de treballar durant anys ajudant els homes magrebins que arriben a la ciutat, decideixen anar a veure com viuen les dones que s'han quedat als llocs d'origen. Inspirades en el mite de Penèlope de l'*Odissea*, veuen que aquestes dones cada dia han de teixir i destèixer fils i lligams per sobreviure. A la secció que tracta sobre la infància, la joventut i la gent gran, el film escollit és *Silvestre Pantaleón* (Mèxic), que gira al voltant de la vida quotidiana d'un home gran per aconseguir diners i poder pagar-se una cerimònia de curació. Dins la categoria indígenes, es projectaran dos treballs premiats: *La pequeña semilla en el asfalto* (Mèxic), que tracta sobre la comunitat de Chiapas, i *Mientras no se*

Mostra de documentals
'Contra el silencio todas las voces'

Cada dijous del mes de juny i fins el 5 de juliol
Can Batlló (Bloc 11)
Constitució 19 (cantonada Amadeu Oller). Barcelona
www.canbatllo.wordpress.com
www.contraelsilencio.org

apague el sol (Colòmbia), que parla sobre el drama que ha de viure el poble indígena nasa arran dels atacs de grups armats. El cinquè dijous es dedicarà a la temàtica de Fronteres, migracions i exilis, amb el documental *A new day has come* (Un nou dia ha arribat), produït a Itàlia i que narra l'èxode de 20.000 refugiades palestines expulsades de Bagdad després de la mort del dictador Saddam Hussein. Per tancar les projeccions, dins l'apartat de Vida quotidiana i canvi social, s'ha escollit la peça guanyadora, *Oxigeno para vivir* (Espanya), un film sobre el periodista de 81 anys Enrique Meneses que obre una reflexió molt interessant sobre l'evolució del periodisme des de l'agència Magnum al 2.0.

TEATRE

Tempesta irlandesa

El teatre de la brutalitat de l'angloirlandès Martin McDonagh arriba al Versus de la mà de Pepa Fluvià i la companyia Ras Teatre

La violència sura en cadascuna de les escenes de l'obra

Marc Farràs i Piera
expressions@setmanaridirecta.info

Som a Irlanda, terra mil·lenària de mariners i emigrants, de catòlics i fanàtics, d'herois i alcohol. Vastes planúries verdes, pluja infinita, un tel de rosada... evocar el paisatge gaèlic resulta tan reconfortant per a l'esperit com un glop d'aiguardent en una nit de borrasca. Però, com en tot quadre perfecte, hi ha alguna cosa que trontolla i que amenaça de trencar l'equilibri. Rere aquesta postal idíl·lica de cabanes de fusta negra i humida, hi nia una violència terrible que, en desfermar-se, arrasa tot allò que troba al seu pas. Aquest és el món ambivalent que ha immortalitzat Martin McDonagh (Londres, 1970), el dramaturg anglosaxó viu més important.

A 'The lonesome west', McDonagh fa de l'absurd virtut i del grotesc, tragèdia

L'hivern de 2009, va arribar al Lliure *L'home dels coixins*, un estremidor relat negre digne del millor Poe que ja va presentar les credencials del jove autor angloirlandès. Un any abans, el gran públic havia pogut descobrir el seu talent com a *storyteller* a la pel·lícula *In Bruges*, una sàtira brillant sobre els films d'espies escrita amb un

humor tan afilat com el ganivet de Jack l'Esbudellador. L'estrena al Versus de *The lonesome west*, doncs, representa una oportunitat magnífica per redescobrir un autor imprescindible de l'escena internacional contemporània.

Aquesta vegada, McDonagh ens situa al cor de la Irlanda profunda, la Irlanda melancòlica, alcohòlica i ultracatòlica d'homenots i matrones amb camises de quadres que dormiten abraçades a una pinta. El poble escollit és Leenane, un llogarret qualsevol perfectament oblidable. Enmig d'aquesta boira irrespirable, dos germans, Coleman i Valene Connor, acaben d'enterrar el seu pare, mort en circumstàncies peculiars. Els acompanyen a escena el pare Welsh, un mossèn que ofega en l'alcohol la frustració per no entendre una paròquia incorregible, i la jove Girleen, una caçadora de somnis impossibles.

Sàviament, McDonagh fa gravitar l'acció al voltant dels dos germans, dos incansables que s'odien a mort des que tenen ús de raó. El duel fratricida és propiciat per la convivència sota el mateix sostre, una olla a pressió que explota a partir de la sospitosa mort del pare. El repartiment de l'herència i la pervivència de traumes infantils desencadenen una catarsi que farà volar la casa pels aires (atenció al memorable clímax final en què es destapen secrets inconfessables).

Tanmateix, en el fons, la història té poca rellevància i és en l'aparentment desmanegat però complexíssim perfil psicològic dels personatges, on McDonagh es

The lonesome west

De Martin McDonagh
Direcció: Pepa Fluvià
Companyia Ras Teatre
Versus Teatre (Castillejos, 179)
www.versusteatre.com
Fins l'1 de juliol

revela com el gran dramaturg que és. Un druida de ploma esmolada que coneix com ningú els secrets més obscurs d'una tribu amb ancestres il·lustres com Joyce, Shaw, Wilde, Stoker i Beckett.

Ras i curt, McDonagh fa de l'absurd virtut i del grotesc, tragèdia. Només així s'entén que dos païos tan menyspreables, tan miserables i tan mediocres com Coleman i Valene acabin resultant entranyanables, gairebé fascinants. McDonagh ha obrat el miracle.

No obstant el conflicte familiar, *The lonesome west* també mostra alguna escletxa a través de la qual podem entrellucar els grans conflictes de la Irlanda rural, aquesta Irlanda irreal mitificada a través de sagues i de bucòliques melodies de gaites. El país té les entranyes podrides. Per bé que McDonagh no fuig en cap moment del registre tarantinià de renecs i d'una concepció cinèfila de la violència, la rialla efimera deixa un paisatge desolat, erm, deshumanitzat. De manera inexorable, la població de Leenane es van suicidant, una rere l'altra i amb una pinta a la mà.

LLIBRES

El camí de la Unitat Popular

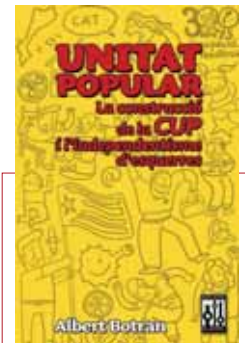
Albert Botran publica 'Unitat Popular. La construcció de la CUP i l'independentisme d'esquerres'

Joan Gener Barbany
expressions@setmanaridirecta.info

Als eleccions municipals de 2011, la Candidatura d'Unitat Popular va incrementar la representació institucional arreu dels Països Catalans. Una eclosió que, per alguna gent, pot semblar espontània. Albert Botran, de la mà d'Edicions El Jonc, ens proposa conèixer el recorregut històric d'aquesta aposta política amb *Unitat Popular. La construcció de la CUP i l'independentisme d'esquerres*.

El llibre està dividit en cinc capítols històrics i unes consideracions finals que disparen els punts forts i de debat de l'aposta per les CUP. L'inici ens situa al tardofranquisme i dibuixa el context global dels Països Catalans, les influències de lluites nacionals i socials a altres països i la fragmentada resistència antifranquista. Es tracten les arrels d'un moviment polític naixent que vol fer confluïr la qüestió nacional, la condició de classe popular i la participació directa organitzada per superar l'esquarterament i la dictadura feixista que viuen els Països Catalans. El segon capítol, dedicat a explorar la desfeta de la transició, la desmobilització veïnal i sindical i la crisi de l'esquerra pactista, apunta les primeres experiències municipalistes i l'intent frustrat de bastir una organització política d'impacte nacional. En el tercer capítol, s'explica el primer intent ferm per crear una estructura nacional, que rep el nom d'Assemblea Municipal de l'Esquerra Independentista (AMEI) i l'adopció de les sigles de la CUP, el primer esclat de l'independentisme sociològic i la conseqüent fragmentació en diferents opcions polítiques i, finalment, l'impacte de la repressió jurídica i el quart capítol, situat als anys

Unitat Popular La construcció de la CUP i l'independentisme d'esquerres

Albert Botran
210 pàgines
Edicions El Jonc
Any d'edició: 2012

noranta, marca un canvi de cicle. Es fixen les causes en l'estancament organitzatiu i el creixement d'ERC, d'una banda, i el ressorgir de l'Esquerra Independentista amb un fornada de joves que creen estructures d'agitació al carrer i activitat cultural, de l'altra. El capítol clou amb la refundació de l'AMEI i el Procés de Vinaròs. Al cinquè capítol, es fa evident l'atzucac nacional i social que viuen els Països Catalans amb el govern popular i el procés per reformar les autonomies, que provoquen el creixement de tota l'Esquerra Independentista i amplien el projecte de la CUP fins a l'obtenció dels bons resultats de l'any 2011. Amb aquest llibre, Botran aconsegueix dibuixar amb claredat, profunditat i rigorositat l'inici i el desenvolupament que ha tingut fins ara la lluita municipalista del moviment per l'alliberament nacional i social dels Països Catalans.

LIBRES

L'etiqueta dels límits propis

El llibre 'CT o la Cultura de la Transició: crítica a 35 años de cultura española' reflexiona sobre la lògica que regula què és culturalment correcte i què no

Imatge del Primavera Sound o quan la CT es vesteix d'underground

Oriol Fuster i Cabrera
expressions@setmanaridirecta.info

Quan s'escriu de manera més o menys quotidiana, és molt fàcil caure en tòpics, tant en el contingut com en la forma. Un clàssic dels recursos estilístics, per exemple, és allò de començar un article amb aquella pregunta de *Què tenen en comú...?* per, tot seguit, llistar una sèrie de noms i elements en principi oposats. Molt típic i amb bons resultats: atreu l'atenció i enganxa el públic lector.

A vegades, però, no només es fa fàcil fer-ho, sinó que es fa fins i tot difícil evitar-ho. Si, en la crítica musical, l'àmbit on apareix esta tendència de manera natural és la fusió (amb el sentit més ampli de l'etiqueta), en literatura, arriba amb aquella obra -generalment assagística- que abraça diferents camps al mateix temps. I és així el que passa amb el llibre publicat recentment *T o la Cultura de la Transició: crítica a 35 años de cultura española*, escrit entre una vintena d'autores i coordinat pel periodista Guillem Martínez.

Perquè: què tenen en comú, realment, La Banda Trapera del Río, el *reggaeton*, Ivan Zulueta, la ruta del *bakalao* o el moviment del 15-M? Més enllà del tòpic narratiu, prou més del que semblaria.

Què és, però, la CT? Encunyat pel coordinador del llibre, el terme fa referència al paradigma que unifica els límits culturals a l'Estat espanyol des de la transició fins avui dia. És, per tant, la lògica que regula què és política-

ment, socialment i -en definitiva- culturalment correcte i què no; què és acceptable per al gran públic i què no. La CT és, doncs, l'escala de valors que intenta digerir el feminisme a base de ministeris d'igualtat o fer de l'activisme lesbiana, gay, transsexual, bisexual o LGTB un subproducte almodovarià.

Però la CT també és qui premia determinats discursos cinematogràfics i literaris sobre la Guerra Civil mentre condemna a l'ostracisme perspectives més crítiques. O la que, finalment, abduïx expressions culturals realment populars i contestatàries (no necessàriament en el discurs, però *si de facto*) per fer-ne un derivat *mainstream* controlat i asèptic: pensem en el cas del flamenc a escala estatal... o el de l'anomenat *rock català* a casa nostra.

Així, en ple 2012, esta espècie d'hegemonia cultural gramsciana *cañi* seguix més present que mai, retallant productes inconvenients i reinventant i fins i tot creant-ne d'acceptables. Però, segons defensa l'*asamblea de majaras* (la referència no és gratuïta: què és això, sinó un himne no-CT?) responsable del llibre, els darrers anys hem vist que esta política s'ha començat a posar en dubte. En serien responsables, sobretot, dos fenòmens que, irònicament -i sobretot significativament-, no sorgixen dels quadres dels moviments socials i polítics d'esquerres tradicionals: la lluita contra la *lleï Sinde* i pels drets d'accés a la cultura i el 15-M.

CT o la Cultura de la Transición: crítica a 35 años de cultura española

Autoria: Diverses autores
Coordinat per Guillem Martínez
Editorial: DeBolsillo
Gènere: Assaig

Abans del seu salt mediàtic, el grup Manel -un bon exemple, d'altra banda, de la música que la CT nostrada accepta i promou- va ser una espècie de secret en veu alta entre els melòmans del nostre país. Amb el terme CT-i, esperem, amb la seua crítica i contestació-, podria passar una mica el mateix: si fins ara només s'ha conegut i reconegut entre cercles molt concrets -tot i que hi ha qui ja l'apuntava als anys 80-, la publicació d'este llibre podria servir perquè el concepte guanyés, si més no, un Sona 9.

ZONA LLIURE

CULTURA POPULAR

Comerciar amb el patrimoni festiu

Ignasi Morgades Gutiérrez
expressions@setmanaridirecta.info

Es corrents dominants de pensament tenen dues postures pel que fa a tot allò que és col·lectiu. La primera, que *allò que és de tothom no és de ningú*, i la segona, que les persones que dirigeixen les institucions públiques són, com a gestores, les propietàries dels béns col·lectius. D'això, en podríem trobar infinites mostres, una de les quals pren gran rellevància en aquestes dates.

L'ofensiva per inserir publicitat pot acabar sotmetent les festes a l'interès corporatiu

El juny de 2011, l'Ajuntament de Berga va signar un conveni amb una coneguda marca de cervesa perquè financés part de la celebració de la Patum amb 53.000 euros, a canvi d'utilitzar el Corpus berguedà com a imatge publicitària durant tres anys. Un cop ha entrat en vigor l'acord, la mesura ha suposat l'intent d'establir un monopoli de la marca a tots els actes previstos i els cartells, ja que la companyia assumia els costos d'algunes activitats, pel qual la corporació municipal reconeixia un estalvi de 12.000 euros.

La negativa d'acceptar la mesura per part de diverses entitats que, des de fa uns quants anys, organitzen les barraques de Patum ha fet que el consistori es negui a subvencionar les seves activitats, amb el risc que una part del teixit festiu desaparegui; probablement per incòmode i perquè no és susceptible de ser instrumentalitzat com a imatge oficial de la celebració. La pugna, que s'ha allargat diversos mesos, sembla que ha acabat -de moment i una setmana abans del Corpus-, amb l'actitud valenta i persistent de les entitats, que s'han refermat en el muntatge de les barraques de forma autogestionària, fet que suposa una barrera a l'intent de privatització i monopoli del patrimoni festiu.

L'ofensiva de diverses companyies per inserir publicitat en actes i celebracions populars pot acabar sotmetent les festes a l'interès corporatiu d'aquestes empreses, que, quan no les considerin útils o perdin interès, les poden fer desaparèixer. Ara mateix, la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i l'organització de les barraques de Patum són dues mostres de la tossuderia amb què les festes resisteixen l'embat dels interessos comercials, amagats rere les excuses -ja recurrents- del déficit i el mecenatge, que no respecten ni aquelles mostres reconegudes de manera oficial com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

agenda directa

BARCELONA

Dimecres 6 de juny
Conferència: Israel: entre la democràcia i l'etnificació
 17:30h Seu del CIDOB-Sala Maragall
 C. Elisabets, 12.
 Organitza: Sodepau, AIC i CIDOB
 Més informació:
aritznafarroa@gmail.com / i comunicacio@sodepau.org

Europa ho ha de saber! Conseqüències de tensar la llei. La criminalització de la dissidència i abusos policials a Catalunya
 19h Aula Magna de Facultat de Filosofia i Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. C. Montalegre, 6.
 Presentació informe: Andrés García Berrio (coautor de l'informe) OSPDH
 Participen: Laura Gómez (CGT), Isma Benito (AEP), Fernando González Placer (GRECS), August Gil Matamala (Advocat AED), Carlos Jiménez Villarejo (exfiscal anticorrupció), Josep Maria Terricabras (catedràtic de Filosofia, UDG), Rereguarda (Plataforma Solidària contra la repressió)
 Interludis poètics amb: Accidents polipoètics, Poetas furtivos y ocasionales, David Caño, Francis García Collado i Noel Tatú
 Organitza: Observatori del Sistema Penal i el Drets Humans, OSPDH, Grup de Recerca sobre Exclusió i Control Socials, GRECS
 Més informació:
<http://bambusser.com/channel/ovq>

Dijous 7 de juny
Actes a l'Aula de l'Aigua
 C. Rector Triadó, 13.
 18h El viatge de l'aigua i contaminació
 18:45h Tast d'aigües
 Organitza: L'Aula de l'Aigua
 Més informació: www.auladelaigua.org i info@auladelaigua.org

Presentació del llibre: 'Anarquisme i Política'
 18:30h Pati Manning
 (antiga casa de la caritat)
 C. Montalegre, 7
 Amb l'autor Stefano d'Errico

Fem possible un altre món. Tothom és clau! Fòrum Social Català 2012

BARCELONA, 9 de juny

El Fòrum Social Català (FSCat), des dels seus inicis, el 2008, i en sintonia amb els principis del Fòrum Social Mundial (FSM), ha perseguit l'objectiu de denunciar la globalització capitalista neoliberal i generar un moviment d'altermondialització. A les dues edicions anteriors (Barcelona 2008 i 2010), el FSCat va voler ser una activitat aglutinadora i de confluència entre diversos col·lectius i entitats. Sota el lema *Fem possible un altre món*. Tothom és clau!, la novetat del format d'aquesta edició resideix en el fet que, si a les anteriors es concentrava tot en un cap de setmana, aquest any, el procés va començar el gener, amb la preparació d'unes sessions explicatives que es van desenvolupar durant els dissabtes del mes d'abril. Al llarg d'aquestes jornades, es van presentar un total de 88 propostes. De totes les propostes presentades durant l'abril, es va fer una selecció de les que van tenir més suport, tenint en compte que diverses d'elles es van agrupar sota un mateix projecte, partint d'objectius, temàtics i/o enfocaments similars. El dissabte 9 de juny es presenten en format projecte.

Projectes que es presenten:

Projectes per una nova política: Democràcia participativa directa, Eines i procediments de participació ciutadana, Davant la crisi econòmica i de la democràcia a la Unió Europea (UE). **Projectes per un nou sistema econòmic i financer:** Carta al banquer, Web ciutadana contra la dictadura de la banca, Transparència pública, Penyora fiscal contra l'ajuda als bancs, Una altra manera de fer economia ja és possible, Economia Solidària i finances ètiques. **Projectes per la defensa dels drets davant les retallades:** Recuperació dels drets vulnerats de la ciutadania: Davant la pobresa creixent, per una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) de renda ciutadana garantida. **Projectes de campanyes pel 15 d'octubre:** Vaga de consum a les transnacionals, Qui paga mana: acció d'obediència civil sobre l'aigua, Desqualificar les agències de qualificació. Han confirmat la seva presència Arcadi Oliveres, Ester Vivas, Jordi Garcia Jané, Albert Noguera, Ramon Franquesa, Raimundo Viejo, Eva Yus, Ada Colau i Pepe Beúnza.

Programació definitiva a www.forumsocialcatala.cat

Organitza: CGT Catalunya, Fundació Salvador Seguí, Assemblea Llibertària del Vallès Oriental

La Societat No violenta. Converses amb Pepe Beúnza
 19h Àgora Catalunya
 Plaça de Catalunya, 9, 4t 2a
 (cantonada Rambla Catalunya).

L'acte serà presentat per Gabriela Serra (membre de diversos col·lectius de pau i solidaritat), acompanyada per Pere Ortega (activista per la pau i autor del llibre) i Pepe Beúnza (primer membre objector al servei militar).
 Organitza: Centre d'Estudis per a la Pau J.M. Delàs
 Més informació: comunicacio@nova.cat

Solidaritat amb el poble grec. Llitem per les nostres alternatives!
 19h Parc de las Tres Xemeneies
 Avinguda Paral·lel. 19h a 19:20h: Benvinguda i presentació de la Plataforma per l'Auditoria Ciutadana del Deute. Missatge de la Comunitat Grega de Barcelona. 19:20h-20h Elena Idoate, Seminari d'Economia Crítica Taifa. 20h-21h: Yorgos Mitralias, CADTM Grècia. 21h-22h: Música i sopar popular grec. Es prega dur coberts, got i plat. Organitza: Plataforma per l'Auditoria Ciutadana del Deute, NO devem, NO paguem! Més informació: www.auditoria15m.org/ i auditoriabcn@gmail.com

Dijous 7 de juny
Dels 7o al 15M. Causes i conseqüències del despertar d'una consciència
 19:30h El Cercle. C. de Sta. Magdalena, 12
 Amb el fundador de la revista *Ajoblanco*, Pepe Ribas, que ens exposarà els tres moments claus per entendre la situació social i política actual.
 Organitza: Informa'tBCN

Taula Rodona: 'Casos pràctics d'intercooperació'
 19:30h Bar-Llibreria Roxanne
 C. Martínez de la Rosa, 27.
 Ens parlaran de la seva experiència Jordi Via (Ecos), Clara Puigventós (Encfs), Blai Garcia (Uni.co) i Ramon Jerez (Les verdures de Roxanne).
 Organitza: Primavera Cooperativa a Gràcia

Divendres 8 de juny
Xerrada, debat obert, taula rodona: Contra la reforma laboral i pels drets socials
 10h C. Trafalgar, 50.
 Organitza: CUSC, Coordinadora Unitària Sindical de Catalunya

Presentació del llibre: 'Terra Lliure. Punt de Partida'
 20h Casal Independentista de Sants
 C. Muntadas, 24.
 Hi intervindran els autors del llibre Joan Rocamora, Carles Sastre i Carles Benitez. Organitza: Casal Independentista de Sants

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

Es cedeix terreny de 500m2 aprox. per agricultura al Baix Penedès. Condicions a convenir. cmompeat@yahoo.es

Al Contrainfos de LaTele.cat, necessitem alguna persona per fer de community manager. contrainfos@latele.cat

La DIRECTA busca gent que la reparteixi o que vingui a ensobrar els dimecres al matí. A canvi, t'endràs la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.info

Un parell de webs d'intercanvis interessants: www.volstens.org, www.intercanvis.org

> EL TEMPS

DIJOURS 7

Una línia de tempestes creuarà a la tarda el nord de Catalunya i l'interior de Castelló. Temperatures plenament d'estiu.

DIVENDRES 8

Lleugera baixada de les temperatures. Núvols baixos a les comarques litorals i prelitorals. Vents del nord i nordest.

DISSABTE 9

Ambient força assolellat arreu dels Països Catalans. Núvols d'evolució poc importants.

DIUMENGE 10

Un dia perfecte per anar a la platja o la muntanya i disfrutar del bon temps i les temperatures altes.

DILLUNS 11

Canvi bruscat del temps. Tempestes fortes que escombraran Catalunya, el nord del País Valencià, Mallorca i Menorca.

DIMARTS 12

Forta baixada de les temperatures. Ambient fresc a les comarques del Pirineu i núvols a la costa durant tot el matí.

Dissabte 9 de juny
Seminari: 'L'aigua a les nostres llars'
 10h L'Aula de l'Aigua
 C. Rector Triadó, 13.
 Organitza: L'Aula de l'Aigua
 Més informació: www.auladelaigua.org
 i info@auladelaigua.org

Cinema: 'El Eco de los Pasos'
 18:30h 3Voltes Rebel
 Passeig Urrutia, 126.
 Tot seguit, xerrada i debat sobre els drets humans
 Organitza: 3Voltes Rebel

Dimarts 12 de juny
Actes a l'Aula de l'Aigua
 C. Rector Triadó, 13.
 18h L'aigua i la seva importància per a la salut
 18:45h Tast d'aigües
 Organitza: L'Aula de l'Aigua
 Més informació: www.auladelaigua.org
 i info@auladelaigua.org

Cinefòrum: 'El sentido de la vida'
 19:30h Local social EcoConcern
 C. Mare de Déu del Pilar, 15 pral.
 Organitza: EcoConcern/Innovació Social. Més informació:
<http://www.pangea.org/ecoconcern>

Xerrada: Creant sortides a la crisi, alternatives al capitalisme
 20h Plaça del Fort Pienc
 A càrrec de Miren Etxezarreta
 Organitza: Endavant (OSAN) de l'Eixample i Seminari d'Economia Crítica Taifa

Concert per la pau i el desarmament
 21:30h Sala Luz de Gas. C. Muntaner, 246. Amb Joan Amèric
 Organitza: Fundació per la Pau
 Més informació: lverges@fundacioperlapau.org i www.myspace.com/joanameri

GRANOLLERS

Dijous 7 de juny
22è Festival de Jazz de Granollers
 19:30h Anònims, Menjars i Pensars
 C. Ricomà, 57.

El capitalisme naufraga... vine de festa a celebrar-ho!

BARCELONA, 8 i 10 de juny

El Fem-ho fàcil d'enguany se celebra, com sempre, al Parc de la Creueta del Coll. És un festival cultural autogestionat que no rep cap mena d'ajuda econòmica de les administracions. L'objectiu de la trobada és fer arribar la cultura i les arts escèniques a la gent del barri, de manera gratuïta i autoorganitzada pel propi veïnat, i fer-ho des d'una perspectiva crítica i antagonista amb el model de societat actual. **Programa: divendres 8 de juny:** Concerts 23h Everest, Los Hijos del Maiz, La karaoke Band **Diuenge 10:** Arts escèniques 10h Matinal infantil amb tabalers, contacontes, circ i taller d'*slackline*. 13h Vermut amb dansa flamenc. 14h Dinar ecològic amb la cooperativa de consum ecològic Trementinaires. De 16 a 21h Cabaret amb Teatre de l'oprimit, titelles, danses (claque i fusiò-ètnica), monòlegs, clown, trapezi i final de festa amb poesia musical. Durant tot el dia: Construeix la teva *patera* per participar a la regata anticapitalista (embarcacions d'un mínim de dues persones; es valorarà l'originalitat, el bon gust i la participació col·lectiva). Organitza: Assemblea de Festes Majors Alternatives de Vallcarca

Més info: <http://apvallcarca.wordpress.com>

Dissabte 9 de juny
Presentació del llibre: 'Anarquismo y política'
 18:30h Anònims, Menjars i Pensars
 C. Ricomà, 57.
 Relectura antològica i biogràfica de Camillo Berneri. Amb Stefano d'Errico autor del llibre.
 Organitza: CGT Catalunya, Fundació Salvador Seguí, Assemblea Llibertària del Vallès Oriental

HOSPITALET

Dissabte 9 de juny
Concert de suport a represaliades i preses polítiques de Mèxic i Catalunya
 19h CSO l'Astilla.
 C. Vilafranca, 22
 Organitza: CSO l'Astilla.
 Més informació: www.adesiva.org i www.reraguardaenmoviment.wordpress.com

LLEIDA

Dijous 7 de juny
Acte: Desarma els teus impostos
 19:30h Terrasseta de la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida.
 C. Doctor Combelles, 11.
 L'investigador de l'ICIP Xavier Alcalde, que ha participat en les comissions preparatòries del *Tractat Mundial de Comerç d'Armes*, compartirà taula amb Inés Benedico, coordinadora del Grup local d'Amnistia Internacional a Lleida.
 Organitza: Coordinadora d'Objecció Fiscal a la Despesa Militar

MANRESA

Divendres 8 de juny
Concert contra el feixisme
 11h CSO Valldaura.
 C. Jorbetes, 15.
 Amb els grups Proyecto Kostradamus (Punk-Ska), Crack del 29 (Hardcore),

Until Better Days Come, (Hardcore), La Huella (Rock cazurro) i Tjerazo (Versions Punk). Organitza: CNT-Manresa

MASNOU

Dissabte 9 de juny
Mercat de segona mà
 De 11 a 20h Pl. del Mercat Vell
 Organitza: AVV Casc Antic
 Més informació:
fleamarketelmasnou@gmail.com

SABADELL

Dissabte 9 de juny
Sortida de botànica: La serra de Finestres
 8h Local de l'ADENC. C. de Sant Isidre
 Organitza: l'Esbarzer i els Amics de la serra de Finestres. Més informació:
<http://www.adenc.cat/agenda/sortida-de-botanica-la-serra-de-finestres-garrotxa>

TERRASSA

Dimecres 6 de juny
Xerrada: La privatització de la sanitat pública: un atemptat a la societat del benestar
 19h Amics de les Arts i Joventuts Musicals. C. Sant Pere, 46, primer pis.
 Presentació del llibre *La sanidad está en venta*, a càrrec de Clara Valverde, activista de la Lliga de la Síndrome de Fatiga Crònica. Organitza: Amics de les Arts i Joventuts Musicals. Més informació: info@amicsdelesarts-jjmm.cat

VALÈNCIA

Divendres 8 de juny
Presentació de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute del País Valencià
 19h Col·legi Major Rector Peset de València
 Plaça del Forn de Sant Nicolau, 4.
 Comptarem amb la presència de Yorgos Mitralias, periodista i membre del CADTM-Grècia, activista de moviments socials i impulsor de Syriza.
 Organitza: Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute del País Valencià

Festa reivindicativa 'Eurovegas Go Home!'

VILADECANS,
 Dissabte 9 de juny

Acte festiu per continuar visualitzant l'oposició a la construcció del projecte Eurovegas al delta del Llobregat, coincidint (possiblement) amb el moment de la decisió de la seva ubicació. Programa: 17h Lluís Paloma. 17:30h Hussein Garcés. 18h Bitxe i els Mariatxis del Delta. 18:30h Xocolatada i xerrada a l'espai Casino. 19h Qué passa Primo. 19:30h La sabandija. 20h Intervenció d'Arcadi Oliveres. 20:30h La K y la B. 21h El Nota. 22h Fi de festa. Lloc: Llac del Parc de Vilamarina, carrer de la Tecnologia-Avinguda segle XXI

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

Diuenge 10 de juny
Concentració de suport a les treballadores d'UDON

13h Udon Born
 C. Princesa, 23 (cantonada Montcada)
 Convoca: SU
 Més info: www.nodo50.org/sindicatosut

Dilluns 11 de juny
Concentració de suport a Eva de la CGT Barcelona

9:30h Ciutat de la Justícia
 Comunicat de la CGT de Barcelona sobre la denúncia contra Eva
 Més info: www.cgtbarcelona.org

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Amy Hart DIRECTORA DEL DOCUMENTAL 'PRIMER, L'AIGUA'

“Cal voluntat política perquè tothom tingui accés a l'aigua”

Cineasta independent i cofundadora d'una ONG, Amy Hart va visitar Barcelona el 24 de maig per presentar el seu documental 'Primer, l'aigua' (2008), de la mà de la campanya Dret a la Salut a l'Àfrica, desenvolupada per Farmacèutics Mundi i Medicus Mundi. El film explica la problemàtica per accedir al preuat líquid a Malawi, a través de la història de Charles Banda, un bomber local que treballa la qüestió des de fa anys amb la seva pròpia organització. Hart subratlla, però, que es tracta d'un assumpte global.

Marc Font
indirecta@setmanaridirecta.info

Què et va portar a Malawi?
Després de treballar per Miramax Films, vaig voler fer la meua pròpia pel·lícula i vaig optar per un documental. Volia tractar un assumpte global i em vaig adonar que l'aigua està connectada amb infinitat de temes com la pobresa, l'educació, la salut materna, l'economia, el medi ambient, el desenvolupament... Sense aigua, la situació de tots aquests aspectes empitjora. Tenia la idea de fer un treball viatjant arreu del món i vaig decidir que l'Àfrica i, en concret, Malawi seria la primera etapa. Un cop allà, però, vaig trobar Charles Banda i el seu caràcter em va fer canviar l'enfocament del projecte i centrar-me a explicar una història humana. És una persona increïble que, des de 1995, treballa amb la seva pròpia organització per garantir que els seus conciudadans tinguin aigua. És un bomber professional que va créixer en un poble sense aigua i, com que és d'allà, actua d'una manera diferent de les ONG occidentals perquè coneix perfectament les necessitats de les persones de Malawi i sap com respectar les tradicions de la comunitat.

Consideres que el documental és l'eina idònia per fer créixer la consciència sobre certs temes?

Sí. Una notícia és molt limitada per poder explicar en profunditat un assumpte, mentre que, amb el documental, tens molt més marge. Les televisions formen part de grans corporacions amb els seus interessos empresarials, però, si treballes com a cineasta independent, ets molt més lliure. Un documentalista pot retratar realment allò que està passant, invertint-hi temps, diners i energia per aconseguir-ho. I tinc molt

LUÍS TATO

clar que part de la meua feina és fer augmentar la consciència que existeix a Occident sobre la importància de l'aigua.

A la pel·lícula, defensaves prioritzar l'aigua per poder assolir els vuit Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni fixats per l'ONU el 2000. Quatre anys més tard, s'ha avançat?

Sí. És cert que encara no s'han assolit els objectius fixats, però ara l'aigua és una prioritat més gran i cada cop s'està posant més atenció a garantir que tothom tingui accés. Hi ha moltes orga-

“No és correcte que la gent amb recursos financers pugui accedir a l'aigua i els que no en tenen, no”

nitzacions poderoses treballant al voltant d'aquesta problemàtica, hi ha més mitjans i més persones que en parlen i saben que és un tema cabdal. Assumim que no hem fet prou i estem segurs que hem de treballar més perquè encara no tothom té aigua.

Tenir un bon accés a l'aigua és imprescindible per millorar la situació d'un país?

La pobresa, la gana, la salut materna, la mortalitat infantil, la taxa de prevalença del VIH o les

problemàtiques ambientals són temes universals que apareixen en qualsevol agenda de desenvolupament. El que pot aportar la gran diferència per resoldre'ls és l'aigua. Si una comunitat rep aigua potable i un sanejament bàsic, la taxa de contagi del VIH baixa, la pobresa disminueix, la salut materna millora, la mortalitat infantil decreix, els problemes ambientals es redueixen. L'aigua és fonamental, però hem de tenir en compte que també és un assumpte polític.

Els problemes amb l'aigua a Malawi es poden traslladar a d'altres països del voltant?

Sí, però no és una qüestió que es redueixi a l'Àfrica subsahariana. Al nord del continent, a l'Orient Mitjà o, fins i tot, a l'Europa de l'Est, també hi ha problemes amb l'aigua. Amb el documental, el que buscava era aprofitar-me a un cas concret i, a través d'una història humana de Malawi, aconseguir una connexió emocional que ajudi a prendre consciència sobre l'abast de la qüestió. Hi ha més de 1.000 milions de persones sense accés a l'aigua i més de 2.500 sense un sanejament adequat. És terrible!

Sembla clar que, amb les ONG, no n'hi ha prou per resoldre-ho. Potser es tracta de canviar les relacions entre els països del Nord i del Sud.

Tenim rius, llacs i aqüífers que ens aporten prou aigua per a tothom, però, en canvi, hi ha molta gent que no en té. L'accés a l'ai-

gua és un dret humà bàsic i ha de ser-ho, però, al final, el que passa és que la gent amb recursos financers en té i les persones sense aquests recursos no en tenen. I això no és correcte, perquè tots som humans. No és impossible que tothom tingui accés a l'aigua potable, però, per assolir-ho, cal que sigui una prioritat, també política. S'inverteixen milions i milions per obtenir determinats recursos naturals dels països del Sud, com ara diamants (que al cap i a la fi només reporten beneficis a un percentatge molt petit de la gent), mentre que es destinen molts menys diners a garantir l'accés a l'aigua, fet que beneficiaria moltes més persones. És evident que caldria replantejar l'obtenció de recursos naturals dels països del Sud, perquè no s'extreuen per compartir-los, sinó que només es mira el benefici econòmic que se'n treu.

Ets optimista?

Sí! Ja fa vuit anys que vaig començar el projecte i crec que hem avançat. A Occident, no ens planctem la importància de l'aigua i en fem un malbaratament ridícul. Pensem que és un recurs il·limitat, però no ho és i n'estem gastant molta més de la que és capaç de reposar la natura. Cal construir les infraestructures necessàries per permetre que arribi a tothom i tenir clar que tots necessitem aigua i que no podem viure sense ella més de tres o quatre dies.

. LA COLUMNA

Rodri

Mariana Huidobro
opinio@setmanaridirecta.info

Dijous dia 24 de maig, Rodri, que està complint una condemna de cinc anys de presó arran del muntatge policial del 4F i, des de l'abril, en tercer grau, havia de sortir de permís. A les vuit del matí va trucar a casa, dient que no el deixaven sortir. Un cop més, els mecanismes represius de l'Estat miren de fer-li la vida impossible. I, amb quina excusa, aquest cop? Doncs que el dia anterior havien anat a vigilar si estava treballant però estava repartint diaris fora de l'oficina. Malgrat que la Junta de Tractament estava informada que la seva feina comportava estar estones fora del lloc de treball, li han revocat el tercer grau. Juguen com volen amb la vida del Rodrigo i de les seves persones properes. És un cop difícil d'encaixar, ara que ell sortia quasi cada dia. Ja fa mesos i mesos que, segons les seves lleis, hauria de tenir la llibertat condicional. Ara, per tornar al tercer grau i els permisos que tenia, hauria d'estar tres mesos gaudint de les classes de "rehabilitació", per estar dos mesos més amb permisos d'un o dos dies al mes i, finalment, poder, d'aquí a cinc mesos, sortir alguna setmana sencera. Però el Rodri ha pres la decisió d'acabar amb el xantatge dels permisos i el tercer grau, rebutjant la Junta. Ja no participarà de més sessions de cínica rehabilitació a canvi d'engrunes de relativa llibertat. Renuncia a la Junta de Tractament i assumeix que complirà els set mesos de condemna que li queden a la presó, fins a l'últim dia. Engega a dida les difícils anades i tornades de la presó a la feina i el xantatge pel qual havia de passar per a tenir-los, quedant-se amb la dignitat de no seguir més el podrit joc amb el que intenten torturar-lo. El càstig habitual per a presos que "haurien" d'estar al seu lloc de treball i no hi són és no sortir de permís un cap de setmana, llavors, perquè al Rodri li treuen el tercer grau? Perquè, com li diu descaradament la seva assistenta social, "el teu, és un cas particular". Fa uns mesos li denegaven el tercer grau, textualment, perquè "es tracta d'un individu d'ideologia antisistema en general". Totes aquestes irregularitats no són casualitat. Com no és casualitat que just ara, en el context de forta pressió contra tota persona que lluita en contra d'aquest sistema polític de rescats a bancs, de reformes laborals, de retallades, de cimeres milionàries i de misèria, tornin a empresonar el Rodrigo. Just ara que sembla que el seu sistema els esclata a les mans, just ara que hi ha preciosos dies de revolta com el de la darrera vaga general. Just ara és quan donen càstigs exemplars. Acompanyem el Rodri amb la nostra solidaritat, que és el que en aquests moments ens manté dempeus i ens aporta coses boniques en moments difícils. No deixarem de lluitar per la seva llibertat, així com també per la llibertat del Rubén i l'Andreu.